

ALMAN EGITIM SISTEMI HAKKINDA BILMEK ISTEDIKLERINIZ

(Ana Okulu, İlkokul, Ortaöğretim)

Hazirlayan :

**Veli ÖZ
Egitim Atasesi**

© MAINZ, 2001

T.C. MAINZ BASKONSOLOSLUGU EGITIM ATASELIGI

ÖNSÖZ

Değerli Vatandaşlarım,

Yeni bir yüzyıla girdik. Teknolojik gelişmelerin sağladığı kolaylıklarla hayatımız büyük ölçüde değişiyor. İyi bir eğitim görmeden, geçerli bir meslek sahibi olmadan artık iş sahibi olmak neredeyse mümkün değil.

40 yıl önce Almanya'ya gelen vatandaşlarımızın yegane arzusu daha iyi bir hayat düzeyine kavusabilmektir. Ama şimdi, yalnız bugünü değil 10 yıl sonrasını, 20 yıl sonrasını düşünüyorlar; yeni nesillerin daha da güçlü olmalarını, kendine güvenmelerini, Alman toplumunda hak ettikleri yerlere erismelerini arzu ediyorlar.

Bunun da yolu kuskusuz eğitimden geçiyor.

Tarafımızdan hazırlanan bu küçük broşür ile görev bölgemizdeki vatandaşlarımızı Rheinland-Pfalz ve Saarland eyaletleri eğitim sistemi hakkında bilgilendirmeyi amaçlıyoruz. Ayrıca, Almanya'dan Türkiye'ye dönen öğrencilerin denklik işlemleri, Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programı, Açık İlköğretim Okulu gibi, Almanya'daki Türk kurumları tarafından sunulan bazı hizmetler hakkındaki temel bilgileri de broşürümüze ekledik.

Alman yükseköğretim sistemi ve Türkiye'den Almanya'ya yüksek öğrenim için gelen gençlerimizin öğrenim durumları, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Batı Avrupa Programları, Almanya'da alınan yükseköğretim diplomalarının Türkiye'de denklik işlemleri ve Almanya'da mesleki eğitim gibi konularında aradığınız bilgileri "**Sorularla Alman Eğitim Sistemi**" adlı ikinci broşürümüzde bulabilirsiniz.

Basta anne-babalar olmak üzere, görev bölgemizdeki tüm vatandaşlarımızın bu broşürden bir başvuru kaynağı olarak yararlanacaklarını ümit ediyorum.

En iyi dileklerle,

Veli ÖZ
Eğitim Atasesi

İÇİNDEKILER

İçindekiler .	4
Alman Eğitim Sisteminin Genel Yapısı	5
Yüksek Öğretim Kurumları.....	7
Zorunlu Eğitim (Schulpflicht)	10
Ana okulu (Kindergarten).....	11
Grundschule (İlkokul)	12
Gymnasium (Lise)	16
Realschule/Erweiterte Realschule	19
Hauptschule (Temel Eğitim Okulu)	21
Gesamtschule (Çok Amaçlı Okul).....	22
Regionale Schule (Bölge Okulu)	24
Duale Oberschule (DOS).....	23
Sonderschule (Özrü Öğrenciler Okulu).....	27
Türkçe Türk Kültürü Dersleri.....	29
Velilere Tavsiyemiz.....	33
Almanya'dan Türkiye'ye Dönen Öğrencilerin Türk Okullarına Denkliği.....	34
Açık İlköğretim Okulu Programı.....	37
Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programı	39
Adres ve Telefon Numaralarımız	42

ALMAN EGITIM SISTEMININ GENEL YAPISI

Almanya’da okullari iki ana baslik altında siniflandırılabiliriz;

- I. Genel öğretim yapan okullar
- II. Meslekî eğitim veren okullar

I. Genel öğretim yapan okullar;

- a. Okul öncesi eğitim kurumları
- b. Temel eğitim
- c. Orta öğretim (I. kademe)
- d. Orta öğretim (II. kademe)
- e. Yüksek öğretim

A. Okul öncesi eğitim (Kindergarten)

Okul öncesi eğitim; zorunlu olmayan ve 3-6 yaş grubunu kapsayan sistemli eğitimin ilk basamağıdır. Velileri tarafından okul öncesi eğitime (Kindergarten) gönderilmek istenen her çocuk için sorumlular yer bulmakla yükümlüdürler.

B. Temel eğitim (Grundschule)

30 Haziran itibari ile altı yaşını dolduran, bedensel, zihinsel ve sosyal yönden gelişimi temel eğitim seviyesine uygun çocukların başladığı zorunlu eğitimin dört yıllık ilk basamağıdır.

Alman eğitim sistemi, erken yönlendirmeyi esas almıştır ve dolayısıyla öğrenciler; ilgi, yetenek, çalışma ve başarısındaki gelişim süreci dikkate alınarak ilkökul 4. sınıfta okul türlerine yönlendirilir.

C. Orta öğretim (I. kademe)

Orta öğretim birinci kademesi, farklı amaçlara göre programlanmış okullardan oluşur. Bu okullar şunlardır;

Hauptschule,
Realschule / Erweiterte Realschule,
Gymnasium,
Gesamtschule / Integrierte Gesamtschule,
Regionaleschule,
Duale Oberschule
Sonderschule,

a) Hauptschule;

Temel eğitimde diğer okullara yönlendirilecek derecede başarılı olamamış öğrencilerin devam ettiği, genel kültür ve mesleklere hazırlama eğitiminin birlikte verildiği bir okul türüdür. Dokuzuncu sınıftan ayrılan öğrenciler, meslekî eğitime devam eder. Başarı düzeyi daha iyi olanların 10/B diploması alarak bir üst okula devami mümkündür.

b) Realschule;

İlkokulda (Grundschule) başarı düzeyi “orta” olan öğrencilerin yönlendirildiği ve mezunlarının meslekî eğitim veren bir üst öğretim kurumuna devami öngörülen bir okul türüdür.

Öğrenciler, 10. sınıftan sonra mezun olurlar ve ikinci bir yabancı dil okumuş olanlardan başarılı olanlar, "Gymnasium Oberstufe"ye devam etme hakkını elde ederler.

c) Gymnasium;

İlköğretimde; ilgi, yetenek, çalışma ve başarısındaki gelişim sürecine göre yüksek öğretim yapabilecek düzeyde bulunan öğrencilerin yönlendirildiği bir okuldur. Gymnasium'un birinci kademesi 10. sınıfta, ikinci kademe ise Rheinland-Pfalz'da 13. Sınıfta, Saarland'da ise 12. sınıfta "Abitur" sınavının başarı ile verilmesi ile sona erer. Bu okulların eğitim seviyesi diğer okullara göre yüksektir. Mezunları üniversiteye devam ederler.

d) Gesamtschule;

Gesamtschule uygulaması ile Alman eğitim sisteminde esas olan "erken yönlendirme"nin doğurduğu sakıncaların telafisine yönelik uygun bir model geliştirilmiştir. Bu okul modelinde "Hauptschule", Realschule ve Gymnasium arasındaki yatay geçişler kolaylaştırılmıştır.

e) Regionale Schule (Bölge okulu):

„Hauptschule“ ve „Realschule“nin 5.-10. sınıfına kadar olan **genel eğitimi** kapsayan ve derslerin sınıf içi ayrışma (seviye grupları oluşturma) ile derslerin verildiği bir okul türüdür.

f) Duale Oberschule (DOS);

İlkokuldan sonra dokuz yıllık bir eğitim imkânı sunan, "Gymnasium"a paralel, okul eğitimi - işyeri uygulamasını birlikte veren yeni bir okul türüdür. Rheinland/Pfalz Eyaleti'nde 1996/97 öğretim yılından itibaren deneme mahiyetinde başlatılan uygulama hızla yaygınlaştırılmıştır. Mezunları "Fachhochschulreife" belgesini almaya kazanabilir.

g) Sonderschule (Engelliler okulu);

Bedensel ve zihinsel engeli olan çocukların durumlarına uygun eğitimin verildiği bir okul türüdür.

D. Gymnasium Oberstufe (Orta öğretim ikinci kademesi);

Liselerin I. kademesini tamamlayan öğrencilerin devam edebildiği ve yüksek öğretime hazırlık amacı güden üç yıl süreli bir genel eğitimidir.

Gymnasium'da 10. sınıfı başarı ile tamamlayan, „Realschule“yi ikinci yabancı dil okuyarak başarı ile bitiren ve „Hauptschule“ 10-B diploması alıp, Qualifikation yapan öğrenciler orta öğretim II. kademeyle devam hakkı kazanırlar.

Bu eğitimin sonunda öğrenciler; "Abitur" ya da "Allgemeine Hochschulreife" denilen ve yüksek öğretime devami sağlayan belgeyi almaya hak kazanırlar.

II. Mesleki eğitim okulları

Meslekî eğitim veren okullar, genel eğitimin I. kademesinde genel eğitimi tamamlayan kimselerin devam etmek zorunda olduğu meslek edindiren okullardır. Bu okullar sunlardır;

A. Berufsschule (Meslek okulu):

„Hauptschule“ mezunu olan kimselerin devam ettigi, iki ya da üç öğretim yili süren bir meslek okuludur.

1. Berufsaufbauschule (Meslek gelistirme okulu):

Berufsschule'den (meslek okulu) sonra iki yıl süren, meslek gelistirme amacina yönelik okullardir.

2. Fachoberschule (Üst brans okulu):

Gymnasium 12. sinifi basari ile tamamlayan öğrenciler ile „Hauptschule“ ve Realschule 10. sinifi bitirenlerden dört yıl süreli meslekî eğitimden sonra “Fachoberschulreife” (meslek okulu olgunluk belgesi) alanların devam hakkı kazandığı, iki yıl süreli bir okuldur.

Mezunları “Fachhochschulreife” belgesini almaya hak kazanarak Fachhochschule'ye (Meslek Yüksek Okulu) devam edebilirler.

Not: Meslekî eğitimle ilgili daha geniş bilgiyi “[Sorularla Alman Eğitim Sistemi – Yüksek Öğretim, Meslekî Eğitim](#)” adlı broşümüzde bulabilirsiniz.

YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARI

Almanya'da mevcut olan yüksek öğretim kurumlarını da iki ana başlık altında toplamamız mümkündür;

Üniversiteler/Teknik üniversiteler
Yüksek okullar

Üniversiteler:

Genel üniversiteler
Teknik üniversiteler

Yüksek okullar:

Çok amaçlı yüksek okul (Gesamthochschule)
Pädagogische Hochschule (Eğitim yüksek okulu)
Kunsthochschule/Musikhochschule (Sanat yüksek okulu/Müzik yüksek okulu)
Fachhochschule (Meslek yüksek okulu)
Verwaltungshochschule (İdare meslek yüksek okulu)

Üniversiteler

Genel üniversiteler

Tüm bilimsel alanlar için bilim adamı yetistirmek ve bilimsel araştırmalar yapmak için kurulmuş yüksek öğretim kurumlarıdır.

Teknik üniversiteler

Teknik ve tabii bilimler sahasında bilim adami yetistirmek ve bilimsel arastirmalar yapmak amaciyla kurulmus yüksek öğretim kurumlaridir.

Yüksek okullar;

Gesamtfachhochschule

Farkli tür yüksek öğretim kurumlarini bünyesinde bulunduran bir yüksek okuldur.

Pädagogische Hochschule

Liselerin üst siniflari disindaki okullara öğretmen yetistiren yüksek öğretim kurumlaridir.

Kunsthochschule/Musikhochschule

Müzik ve diger sanat dallarında bilimsel eğitim veren yüksek öğretim kurumlaridir.

Fachhochschule

Meslekte bilimsel yöntemleri bagimsiz kullanabilme ve yaratıcı etkinlik yapma yeteneği kazandırmak amaciyla kurulmus yüksek öğretim kurumlaridir.

Verwaltungshochschule

Kamu yönetimi için idari personel yetistirmek amaciyla kurulmus yüksek öğretim kurumlaridir.

Not: Alman Yüksek Öğretim Sistemi hakkında daha geniş bilgiyi “[Sorularla Alman Eğitim Sistemi – Yüksek Öğretim, Meslekî Eğitim](#)” adlı broşümüzde bulabilirsiniz.

Alman Eğitim Sistemi Temel Yapısı

		Gelistirme Eğitimi (Çesitli Formlarda Genel ve Mesleki Gelistirme Eğitimi)				
		Meslekî Eğitim Veren Yüksek Okul Mezuniyeti (Lisans Diploması, Yüksek Lisans, Devlet Sınavı) ?				
		Meslekî Gelistirme Eğitimi ?	Genel Yüksek Okul Olgunluğu ?	<ul style="list-style-type: none"> • ÜNİVERSİTE • TEKNİK ÜNİVERSİTE • TEKNİK MESLEK YÜKSEKOKULU • ÇOK AMAÇLI YÜKSEKOKULU • EGİTİM YÜKSEKOKULU • SANAT YÜKSEKOKULU • MÜZİK YÜKSEKOKULU • MESLEK YÜKSEKOKULU • İDARE MESLEK YÜKSEKOKULU 		
		BRANS OKULU	AKSAM LİSESİ/KOLEJ			
		Meslek Yüksek Okul Olgunluğu ?				
13	19	Meslekî Eğitim Mezuniyeti ?	?	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">LİSE ÜST BASAMAGI Çesitli Okul Türlerinde: Lise, Meslek lisesi/Brans Lisesi, Çok Amaçlı Okul</div>		
12	18	MESLEK OKULLARINDA VE İŞLETMELERDE MESLEKİ EGİTİM	MESLEK BRANS OKULU			ÜST BRANS OKULU
10		Okulda veya Kooperatif Sistemde Meslekî Eğitim Yılı				
		10. Sınıftan Sonra Orta Derece Okul Mezuniyeti (Realschulabschluss) 9. Sınıftan Sonra Temel Eğitim Mezuniyeti (Hauptschulabschluss) ? ? ? ?				
9	16	BEDENSEL VE ZİHİNSEL ENGELLİLER OKULU	10.Okul Yılı HAUPTSCHULE	REALSCHULE/ ERWEITERTE REALSCHULE	LİSE	ÇOK AMAÇLI OKUL
5	10		Okula Bağimli veya Okula Bağimli Olmayan Yönlendirme Basamagi			
4	6	BEDENSEL VE ZİHİNSEL ENGELLİLER OKULU	İLKOKUL			
3	SINIF	BEDENSEL VE ZİHİNSEL ENGELLİLER OKULU	ANA OKULU (İSTEĞE BAĞLI)			

Zorunlu Egitim (Schulpflicht)

Soru: Zorunlu egitim hangi yas gruplari icindir?

Cevap: Almanya’da belli bir yasa kadar okula devam mecburiyeti vardir. Yabancı çocuklar da dahil, Almanya’da yasayan her çocuk en az 9 yıl genel öğretim yapan bir okula devam etmek zorundadır. 30 Haziran’dan önce 6 yasini tamamlayip yedi yasina giren çocuklar okula kaydolmak zorundadır. Çocukların okula devam mecburiyeti 15 yasina kadar devam eder. Zorunlu temel egitimi ve zorunlu meslekî egitimni tamamlamayan kimselerin is bulmasi çok zordur. Türkiye’de zorunlu temel egitimi tamamlayarak Almanya’ya gelinse bile Almanya’da oturan herkes, 15 yasina kadar okula devam etmekle yükümlüdür.

Soru: Oglum Hautschule 9. siniftan mezun oldu (Hauptschulabschluß), bundan sonra bir okula devam mecburiyeti var midir?

Cevap: Rheinland/Pfalz ve Saarland eyaletlerinde 9 yıllık zorunlu genel egitimden (allgemeine Vollzeitschulpflicht) sonra gençler, üç yıllık zorunlu mesleki egitime (Berufsschulpflicht), ya da gerekli sartlara sahip bir öğretim belgesine sahipesler; yükseköğretime ulastiran ortaöğretim II. kademeye (Sekundarstufe II) devam etmekle yükümlüdürler. Zorunlu meslekî egitimi tamamlama cesitli yollardan mümkündür.

Soru: Kimler okula alinir?

Cevap: 30 Haziran’dan önce 6 yasini tamamlayan her çocuk okula kaydettilmelidir. Her yıl Aralık ayi basinda okula kayıt için açıklayıcı bilgi verilir. Kayıt sirasinda nüfus cüzdanı ve asi karnesi istenir. 30 Haziran - 30 Aralık tarihleri arasında 6 yasini tamamlayan çocukların okula alınmaları için başvurulabilir.

Kaydi yapılanlardan; zeka ve vücut bakımından öğrenim gereklerine uygun olanlar okula devam edebilirler. Çocukların, zeka ve vücut bakımından okula baslamaya uygunluğu doktor muayenesi ile tespit edilir; bu muayene için saglik dairesinden randevu alinir ve velilerin bu randevu günü doktora giderek çocuklarının saglik durumları hakkında bilgi vermeleri gerekir. Doktor, raporunda çocuğun tıbbi bakımdan okula baslamasını uygun bulmuş ise; bu durumu rapora yazmalı ve raporu ilgili okul idaresine göndermelidir. Kisisel bilgilendirme raporu ise, çocuğun egitimi ile ilgili egiticilerin bu bilgiye ihtiyaç duyması halinde, velisinin izni ile verilir. Bu muayene iki kismdan meydana gelir:

Okul doktorunun muayenesi:

Çocuğun tamamen saglikli olup olmadığı, iyi görüp görmediği, iyi isitip isitmediğini tespit etmek içindir ve ücretsizdir.

Zeka gelişimi muayenesi:

Bu muayene henüz tam gelişmemiş çocukların okula devamlarını önlemek amacıyla ilkokul tarafından yapılır.

Soru: Bir çocuğun okula baslaması hangi durumlarda ve nasıl ertelenebilir mi?

Cevap: Derslerde başarılı olabilmek için beden ve zeka bakımından yeterince gelişmemiş çocukların okula alınmaları, bir özürölüler okuluna (Sonderschule) gitmiyorsa, bir yıl

ertelenebilir. Bu konuda karar verme yetkisi; okul doktorunun raporuna bagli olarak, öğrenci velisinin de görüşü alındıktan sonra, okul idaresindedir.

Diger öğrenci velilerinin basvurusu üzerine okul müdürü, ana okulu (ana okuluna devam etmiş ise), doktor veya psikolojik danışman raporuna dayanarak, çocuğun birinci sınıfa devamında fayda olmadığı kanaatine varırsa, veli ile de görüşerek çocuğun okula başlamasını bir yıl erteleyebilir.

Çocuk okula başladıktan sonra da okul müdürü, velinin de onayı ile çocuğun okula devamını bir yıl erteleyebilir. Bu erteleme işlemi, çocuğun verilen eğitimden yeterince yararlanamaması durumunda olabilir.

Okula başlamaları ertelenen çocuk, okula bagli ana okulunun (Kindergarten) okula başlama amacına yönelik yardımı ile ilkokulun gereklerine hazırlanabilir.

ANA OKULU (KINDERGARTEN)

Soru: Hangi yaş grubundaki çocuklar ana okuluna (Kindergarten) alınırlar?

Cevap: Çocuk yuvalarına 3 ile 6 yaş arasında olan çocuklar alınırlar.

Soru: Çocuklarımızı ana okuluna göndermemiz gerektiği söyleniyor. Neden ana okulu çocuklarımız için çok önemlidir?

Cevap: Okul öncesi eğitim; çocuğun zihinsel,bedensel, duygusal ve sosyal yönünü geliştiren, sosyal çevreye ve ilkokula uyumunu kolaylaştıran sistemli ve bilinçli bir eğitim sürecinin ilk ve en önemli halkasıdır. Bu çok önemli halkanın çocuğumuzun eğitiminde eksik kalması, telafi edilmesi imkânsız bir boşluğa neden olacaktır.

Soru: Ana okulu çocuklarımıza ne tür bilgi ve davranışları kazandırır?

Cevap :Bu yaş grubundaki çocukların kendi yaşlarında oyun arkadaşlarına ihtiyaçları vardır. Çocuklar ana okulunda; paylaşmayı, birlikte bir şeyler yapmayı öğrenmektedirler. Bunun dışında, çocuklarımız ana okulunda; temizlik alışkanlığı kazanır, kendi eşyalarını düzenli kullanmayı ve düzenli tutmayı, kendi kendine giyinmeyi, bunlardan başka trafik kurallarının hayati önemi ve bu kurallara uymanın gerekliliğini öğrenir.

Soru: Çocuklarımız ana okulunda ne tür beceriler kazanır?

Cevap: Çocuklarımız, ileride okul için önemli olan temel bilgi ve becerileri de ana okulunda öğrenir. Örneğin; resim yapmak, sayı saymak, nesnelere ayırabilmek, kesmek-yapıstırmak... gibi.

Soru: Ana okulunun çocukların daha sonraki okul hayatına etkileri nelerdir?

Cevap: Almanya’da çocukların ana okuluna devam etmesi zorunlu değildir. Bununla birlikte, ilkokul düzeyinde eğitim gören çocuklar üzerinde yapılan araştırmalar; ana okuluna devam eden çocukların ilkokulda daha başarılı olduklarını göstermiştir. Alman kökenli olmayan çocuklar için ana okuluna devam etmek daha da büyük bir önem taşımaktadır. Almanca’yi ilkokula başlamadan önce iyi öğrenen çocuklarımızın, okulda daha başarılı oldukları ve okula daha kolay uyum sağladıkları bir gerçektir. Ayrıca, kazandığı bilgi ve beceriler ile iyi alışkanlıklar çocuğun bütün okul hayatında olumlu yönde etkili olacaktır. Alman dilini iyi öğrenmeden doğrudan ilkokula başlayan çocukların sınıflarındaki diğer çocuklara uyumda zorluklarla karşılaşmaları gözlenmektedir. Bu durum, çocuklarımızın üzerinde daha küçük yaşlarda onarılması güç psikolojik yaralar açmakta, okulu sevmemelerine neden olabilmektedir. Ayrıca ana okuluna devam etmeden doğrudan ilkokula başlayan Türk çocuklarından bazılarının, öğrenme güçlüğü

olan çocukların devam ettiği “Sonderschule”ye devam etmek zorunda kaldıkları da eğitim konusunda karşılaşılan sorunların başında gelmektedir. Buna karşılık üç yaşından itibaren düzenli olarak ana okuluna devam eden Türk çocuklarının, kendilerine güven duygularının geliştiği, Alman dilini daha kolay öğrendiği, Türk ve Alman arkadaşları ile çevreyi ve doğayı daha iyi tanıdığı, bunun sonucunda ilkokula diğer sınıf arkadaşları ile aynı şartlarda başladıkları gözlenmiştir.

Soru: Ana okuluna gitmeyen çocuklarımız ne tür sorunlarla karşılaşabilir?

Cevap: Okul öncesi eğitimin önemi yeterince bilinmediğinden, istenilen sayıda çocuğumuzun çocuk yuvalarına devam etmediği görülmektedir. Özellikle annesi ev hanımı olan çocukların, ekseriyeti ana okuluna gönderilmemektedir. Bu durumda; çocuklarımız yeterince Almanca öğrenememekte ve yasitları ile bir arada bulunma imkânı bulamadığından, istenilen seviyede sosyal, zihinsel, duygusal ve bedensel gelişime ulaşamamaktadırlar. Sonuç olarak; çocuklarımız bir çok bakımdan Alman yasitları ile eşit sansa sahip olamadan okula başlamak durumunda kalmaktadır. Bu olumsuzluk, çocuklarımızı bütün eğitim hayatı boyunca etkileyebilmektedir.

Soru: Bulduğumuz ülkede bize sunulan eğitim imkânlarından yeterince faydalanabiliyor muyuz?

Cevap: Çocuklarımızın, bize sunulan eğitim imkânlarından sonuna kadar faydalanmalarını temin etmek, her vatandaşımızın birinci derecede öneme sahip görevi olmalıdır. Çocuk yuvalarında yer bulamama gibi bir sorunla karşılaşmamak için erken davranılması, gerekirse doğumdan hemen sonra, nüfus cüzdanı alınca en yakın ana okuluna başvurularak sıra alınması faydalı olacaktır. Ana okulunun bekleme listesine girildiği için ileride kontenjan sorunu ile karşılaşmaz.

Soru: Çocuk yuvalarında Türk eğitimcilerin de çalışmasının ne gibi faydaları olabilir?

Cevap: Rheinland/Pfalz Eyaleti’nde bulunan çocuk yuvalarında, en son rakamlara göre, 61 Türk ana okulu eğitimcisi çalışmaktadır. Saarland Eyaleti’ndeki çocuk yuvalarında ise ne yazık ki hiç Türk eğitimci bulunmamaktadır. Bu eğitimcilerimizin çocuk yuvalarında çalışıyor olması vatandaşlarımız için büyük bir sanstir. Çocuklarımız, Türk eğitimcilerin bulunduğu yuvalarda Almanca ve Alman kültürü yanında Türkçemizi ve kültürümüzü de öğrenme, tanıma imkânı bulabilirler. Örneğin; Almanca şarkılar, masallar yanında Türkçe şarkı ve masallar da çocuklara öğretilerek çok kültürlü eğitim gerçekleştirilebilir.

Soru: Neden genç kızlarımızın ana okulu eğitimciliği mesleğini de tercih etmelerini istiyoruz?

Cevap: Genç kızlarımızın ana okulu eğitimciliği dalında meslekî eğitim almaları; çocuklarımızın çocuk yuvalarında daha iyi eğitim almaları bakımından çok yararlı olacağı gibi, kendilerine de iyi bir meslek sahibi olma imkânı sağlayacaktır.

Soru: Çocuk yuvalarının adresleri nereden öğrenebilir?

Cevap: Çocuk yuvaları ve günlük çocuk yurtlarının adresleri oturduğumuz semtin Bölge İdare Merkezinden (Bezirksverwaltungsstelle) öğrenebilir.

GRUNDSCHULE (İLKOKUL)

Soru: İlkokulun amacı nedir?

Cevap: İlkokul, okul eğitim - öğretimine giristir; bu nedenle ilkokulun aşağıda yer alan görevleri vardır:

- Çocukların bireysel özelliklerini, yeteneklerini doğru tespit etmek, teşvik etmek ve geliştirmek,
- Birlikte yaşama ve çalışma kurallarını/şekillerini geliştirmek ve yapmak,
- Her öğrenciye, bir okulun orta kısmına (Sekundarstufe I) başarı ile devam edebilmek için ihtiyaç duyduğu temel bilgi ve becerileri kazandırmak.

Soru: İlkokulu bitiren çocuklar hangi okullara devam edebilir?

Cevap: İlkokulun başarı ile bitirilmesinden sonra, orta öğretimin 1. kademesi olan „Hauptschule“, Realschule, Gymnasium veya Gesamtschule’ye geçiş yapılır. Saarland Eyaleti’nde ise „Hauptschule“ ve Realschule kaldırıldığı için bu okulların yerine kurulan “Erweiterte Realschule”ye geçiş yapılır.

Soru: Rheinland/Pfalz Eyaleti’nde ilkokul (Grundschule) 4. sınıfın birinci dönem sonunda öğrenciye verilen “Tavsiye Belgesi” (**Empfehlung**) hangi esaslara göre hazırlanmaktadır?

Cevap: İlkokul Yönetmeliğinin (Grundschulordnung) 16. maddesine göre, ilkokul 4. sınıfa gelmiş ve okulu başarı ile bitirmesi kesinleşen öğrenciler için; 1. dönemin sonunda bir “**Tavsiye Belgesi**” (**Empfehlung für den weiteren Schulbesuch in der Orientierungsstufe**) düzenlenir. Bu tavsiye belgesi, 4. sınıfın birinci dönem karnesi (Halbjahreszeugnis) ile birlikte öğrenciye verilir.

Soru: Çocuğum bu yıl ilkokula baslıyor. Onun ileride liseye gidebilmesi için gerekli şartlar nelerdir?

Cevap: Yukarıda belirtildiği gibi, çocuk hakkında ilkokul 4. sınıfta bir yönlendirme tavsiyesi hazırlanır. Öğrenciler “yönlendirme tavsiyesi”ne göre ilkokuldan sonraki okullara yerleştirilir. Bu tavsiye hazırlanırken;

- Çocuğun ilkokul öğrenimi süresince geçirdiği gelişim ve öğrencinin devam edeceği okul türüne göre, öğrenim davranışları ve gayretleri dikkate alınır.
- Realschule veya Gymnasium’a devam edebilir tavsiyesi; ancak Almanca, Matematik ve Hayat Bilgisi derslerinin notları ortalaması en az 3, diğer derslerin notları da genelde en az 3 civarında ise ve çalışma durumu, kararlılığı, sosyal yönü ile diğer özellikleri söz konusu okula uygunsa, verilir. Yönlendirme tavsiyesi (**Empfehlung für den weiteren Schulbesuch in der Orientierungsstufe**) kararı verilirken, velilerle yapılan danışma görüşmeleri ve sınıf öğretmenler kurulu (Klassenkonferenz) kararı da dikkate alınır.

Soru: Saarland Eyaleti’nde ilkokul (Grundschule) 4. sınıfın birinci dönem sonunda öğrenciye verilen “Tavsiye Belgesi” (**Empfehlung**) hangi esaslara göre hazırlanmaktadır?

Cevap: İlkokul Yönetmeliğinin 16. maddesine göre, öğrencinin 4. sınıfta alacağı yarıyıl karnesinin “Entwicklungsbericht” (gelişim raporu) bölümünde; çocuğun öğrenme ve başarı gelişimi, çalışması, çalışma ve öğrenme tarzı, sosyal yönü, düşünme yeteneği ve sözlü anlatımı hakkındaki izlenimler belirtilir. Okuma ve/veya yazma zorluğu çeken ve bu yüzden takviye dersi alan öğrencilerin durumlarına dikkat çekilir; ancak imla zorlukları olan öğrencinin bu durumu, genel başarı durumu iyi ise **devam etmesi uygun olan okul** hususundaki tavsiyeyi etkilemez.

Devam edilebilecek okul türleri konusunda karar vermek için ders notları yeterli olmayabilir. Yönlendirme tavsiyesi verilirken, çocuk hakkında aşağıda sıralanan sorulara cevap aranır;

- Çocuk gayret göstermeye hazır mı?
- Bağımsız ve hedefe odaklanarak çalışabiliyor mu?

- Hangi dereceye kadar zorlanabilir?
- Özel becerilere sahip mi? (Dil, matematik, genel düşünme yeteneği .. gibi.)

İlkokulda bu sorulara cevap aranarak öğrenci hakkında yönlendirme tavsiyesi (Schullaufbahnpfehlung) düzenlenir.

Soru: Rheinland/Pfalz Eyaleti'nde bu tavsiye (Empfehlung) kim tarafından hazırlanır?

Cevap: Öğrencinin dersine giren bütün öğretmenler; öğrencinin bundan sonraki öğrenim hayatında, hangi okul türüne yönlendirilirse en iyi gelişimi gösterebileceğine dair tavsiyede (Empfehlung) bulunurlar. Bu tavsiyenin temelini; öğrencinin gelişiminin öğretmenleri tarafından uzun süre gözlenmesi, öğrenme ve başarı durumları oluşturur.

Soru: Saarland Eyaleti'nde bu tavsiye (Empfehlung) kim tarafından hazırlanır?

Cevap: Bu eyalette de öğrenci hakkında yazılan raporu (Entwicklungsbericht), dersine giren öğretmenler hazırlar ve bu belge sınıf öğretmeni ve okul müdürü tarafından imzalanır.

Soru: Rheinland/Pfalz Eyaleti'nde tavsiye formu nasıl düzenlenmiştir?

Cevap: İlkokul öğretmenleri tarafından verilen bu tavsiye belgesinde (Empfehlung) öğrencinin, *yönlendirme sınıflarında (Orientierungsstufe)* devam etmesi gereken okul belirtilir. Hazır form üzerinde bu okul türü işaretlenir.

im Bildungsgang „Hauptschule“	im Bildungsgang Realschule	im Bildungsgang Gymnasium
möglich an: Hauptschulen Regionalen Schulen, Gesamtschulen	möglich an: Realschulen Regionale Schulen, Gesamtschulen	möglich an:Gymnasien Regionale Schulen, Gesamtschulen
(„Hauptschule“de öğrenimine devami Bu eğitim, „Hauptschule“ler er, „Regionale Schule“ler ve Gesamtschule'lerde de mümkündür)	(„Realschule“de öğrenimine devami Bu eğitim, „Realschule“ler „Regionale Schule“ler ve „Gesamtschule“lerde de mümkündür.)	(„Gymnasium“da öğrenimine devami Bu eğitim, „Gymnasium“lar, „Regionale Schule“ler ve „Gesamtschule“lerde de mümkündür.)

Soru: Saarland Eyaleti'nde tavsiye formu nasıl düzenlenmiştir?

Cevap: 4. sınıf öğrencilerinin birinci dönem karnesine (Halbjahreszeugnis) ilave edilmiş olan **yönlendirme tavsiyesi (Schullaufbahnpfehlung)** bölümünde; öğrencinin **Orientierungsstufe**'de devam etmesi uygun görülen okul türü belirtilir. Yönlendirme tavsiyesinde seçenek olarak şu ifadelerden birisi bulunur;

- Temel eğitim diplomasını öngören yönlendirme için: “Öğrencinin Erweiterte „Realschule“ veya Gesamtschule'ye gitmesi tavsiye edilir.”
- Orta öğretim diplomasını öngören yönlendirme için: “Öğrencinin Erweiterte „Realschule“ veya Gesamtschule'ye gitmesi tavsiye edilir.”
- Lise diplomasını öngören yönlendirme için: “Öğrencinin Gymnasium veya gymnasiel Oberstufe kısmi olan Gesamtschule'ye gitmesi tavsiye edilir.”

Soru: Rheinland/Pfalz Eyaleti'nde öğrencinin, tavsiye belgesinde yönlendirilmediği halde bir başka okul türüne devam etmesi mümkün müdür?

Cevap: Öğrenci, bu tavsiye belgesinde isaretlenmiş okul türlerinin birinin üst türünde bir okulun "Orientierungsstufe" kısmına veya deneme aşamasında bulunan "Duale Oberschule"ye devam etmek isteyebilir.

Tavsiye, öğrencinin yararı düşünülerek hazırlandığından; öğrenci için en uygun okulun tavsiye edilen okul türü olduğu kabul edilmelidir. Uygulamada okullar bu tavsiyeye bağlı kalmakta, "kontenjanın dolduğu veya müracaat eden diğer öğrencilerin not ortalamasının daha yüksek olduğu " gibi gerekçelerle tavsiyesi başka okul türüne olan öğrencilerin kaydını yapmamaktadır.

İlkokulu bitiren her öğrenci "Hauptschule"ye devam edebilir. Ancak "Realschule" ve "Gymnasium" için özel bir tavsiye gerekir.

Soru: Saarland Eyaleti'nde; öğrencinin, tavsiye belgesinde yönlendirilmediği halde bir başka okul türüne devam etmesi mümkün müdür?

Cevap: Yarıyıl karnelerinin verilmesinden bir kaç hafta sonra sınıf öğretmeni, velileri çocuklarının durumları ve devam edebileceği okul türleri hakkında bir görüşmeye davet eder ve bu görüşmede; velilerle öğretmenler arasında çocukların bundan sonraki eğitimleri hakkında fikir alışverişinde bulunulur.

Veliler, sınıf öğretmeni ile yapılan bu görüşmeden bir hafta sonra, çocuklarının hangi okul türüne devam edeceği konusundaki kararlarını ilkokula bildirir.

Soru: İlkokulu bitiren öğrencilerin üst okullara kayıt işlemleri ne zaman yapılır?

Cevap: Schul- und Stadtverwaltung (Şehir Kültür ve Eğitim Daireleri), her yıl Kasım veya Aralık ayı içinde kayıtlı ilgili bir takvim hazırlayıp ilgili bütün okullara gönderir. Öğrenci velileri, bu takvimde belirtilen zaman içinde çocuğunu kayıt yaptırmak istediği okula gerekli evraklar ile basvurmalıdır. Okullara kayıt için başvuru (Anmeldung) genellikle 01-10 Mart tarihleri arasında yapılır.

Soru: Okullar, başvuru sahibi öğrencilere, okula kabul ile ilgili ne zaman bilgi verir?

Cevap: Okul idareleri, başvuru sahibi öğrenci velilerine Mart ayı sonunda veya Nisan ayı başlarında başvuruları ile ilgili yazılı cevap verir.

Soru: Kayıt için okula giderken hangi belgeler götürülmelidir?

Cevap: Kayıt için okula giderken aşağıda belirtilen belgeler götürülmelidir;

- İlkokul 3. sınıf sene sonu karnesi (Jahreszeugnis) ile 4. sınıf birinci dönem karnesi (Halbjahreszeugnis)
- İlkokul tarafından verilen tavsiye belgesi (Empfehlung/Schullaufbahnenempfehlung)
- Doğum belgesi (Geburtsurkunde)
- Doldurulmuş kayıt başvurusu (Aufnahmeantrag)
- Antrag auf Gewährung von Lernmittelfreiheit (Ders araç gereçleri yardımı için başvuru).

Ders araç ve gereçleri yardımı alınması için velilerin hazır matbu formu doğru ve okunaklı olarak doldurup imzalayarak kayıt esnasında okul idaresine teslim etmesi gerekir. Haziran ayı içinde öğrencilerin kesin kayıtları yapılır. Kayıt başvurusu formu özenle ve kitap harfleri ile doldurulmalıdır

Soru: Okula ulasim yardimi (Fahrkostenzuschuß) alabilmenin sarti nedir?

Cevap: Okul ile ikamet yeri arasindaki mesafe en az 4 km ise; öğrenciler okula ulasim yardimi alabilirler. Bu yardım için okul idaresine basvuruda bulunmak gerekir.

Soru: Çocugum ilkokul 4. sinifa devam ediyor. Yönlendirme asamasinda neler yapmam gerekiyor?

Cevap: Ilkokul 4. sinif öğrencileri için, ileride devam edilecek okulun belirlenmesi bakımından, ikinci dönemin ilk alti haftasi oldukça önemli bir zaman dilimidir. Bu zaman dilimi içerisinde velilerin öğretmen ile yakın temasa geçerek, çocuğunun devam edeceği okulla ilgili görüş alisverisinde bulunmasi gerekmektedir. En dogru yönlendirmenin yapılabilmesi için bu temaslar elzemdir.

Bu alti haftalik süre içerisinde 5. sinifa öğrenci alan okullar ("Gymnasium", "Realschule/ Erweiterte Realschule", "Hauptschule", "Regionale Schule", "Gesamtschule", "Integrierte Gesamtschule") bir gününü 4. sinif öğrencilerine ve velilerine açmaktadır. (Tag der offenen Tür) Bu günlerde okullarda tanıtıcı etkinlikler yapılır. Velilerimizin bu etkinliklere çocuklari ile birlikte katılarak okullar hakkında bilgi edinmelerinde büyük yarar vardır.

Okul seçimini öğretmenlere ve eğitim uzmanlarına danisarak ve okuldan verilen tavsiye de dikkate alınarak yapmak en dogrusudur. Öğrencinin kapasitesi ve bilgi birikiminin kaldırabileceğinin üzerinde bir okula kayıt yaptırıldığı takdirde, sonuçta hayal kırıklığına ugrama ihtimali yüksektir. Özellikle veliler, öğrenci ile yeterince ilgilenmez, ihtiyaci olabilecek yardimi sağlamazlar ise bu risk daha da yüksektir. Okul seçimi yaparken bütün bu hususların göz ününde bulundurulmasi gerekmektedir. Isabetli okul seçimi, öğrencinin basarisini olumlu yolda etkileyecek faktörlerin basında gelmektedir.

GYMNASIUM (LISE)

Soru: Gymnasium (Genel lise) nedir?

Cevap: Alman Eğitim Sisteminde *Genel lise (Gymnasium)*; *ilkokul (Grundschule)* 4. sinif öğretmeninin hazırlayacağı yazili *Yönlendirme Tavsiyesi (Empfehlung/ Schullaufbahneempfehlung)* ile devam etmeye hak kazanılan ve 5.-13. (Saarland'da 12.) sınıflardan oluşan bir orta öğretim kurumudur.

Soru: "Orientierungsstufe" denilen yönlendirme basamagi öğrencilerin ilerideki okul hayati için neden çok önemlidir?

Liselerin 5. ve 6. sınıflarını içine alan bu basamak, öğrencilerin devam edecekleri okulların kesin olarak belirlenmesi açısından çok önemlidir. Ilkokul 4. sınıfın birinci dönemi sonunda yapılan yönlendirme tavsiyesi ile çeşitli okullara yönlendirilen öğrenciler hakkında, yönlendirildiği okulun 5. ve 6. sınıflarını kapsayan "Orientierungsstufe"de başarı durumlarına göre sınıf konferansı (Klassenkonferenz) öğrenci velileri ile görüşerek, çocuğun bundan sonra devam edeceği okul türü hakkında karar verir. Gymnasium'da bu karar 5. sınıfta da verilebilir.

Soru: Liselerde öğrenciler hangi sınıfta bölümlere ayrılır?

Cevap: Liselerin 5. sınıfından 10. sınıfına kadar genel olarak bütün dersler sınıfta birlikte verilir. Orta dereceli okulların II. kademesine geçiş sınıfı olan 11. sınıfta da derslerin ortak verilmesine devam edilir. 12. sınıftan itibaren öğrenciler, eğilim ve yeteneklerine göre,

belirlenmiş olan derslerden, üçünü ağırlıklı, bes veya altısını temel ders olarak seçmek zorundadır.

Soru: Liseye devam eden öğrenciler, hangi sınıf seviyesinde hangi mezuniyet belgesini almaya hak kazanırlar?

Cevap: Lise 9. sınıftan 10. sınıfa geçiş; Temel Eğitimi Bitirme Diploması (Hauptschulabschluss) olarak kabul edilir. 10. sınıftan 11. sınıfa geçiş; Orta Öğrenim Birinci Devre Diploması (Fachoberschulreife) olarak kabul edilir. 12. sınıftan 13. sınıfa geçiş sonunda yapılacak bir yıllık uygulama (Praktikum); Meslek yüksek okullarına (Fachhochschule) Giriş Olgunluğu (Fachhochschulreife) olarak kabul edilir.

Gymnasium 13. sınıf sonunda verilecek olan ve Lise Bitirme Diplomasının (allgemeine Hochschulreife) ve olgunluğun (Abitur) alınabilmesini sağlayan sözlü (mündlich) ve yazılı (schriftlich) sınavlarla sona erer. Gymnasium'un 13. sınıfında Abitur (Olgunluk Sınavlarını) başarı ile veren öğrenciler, başka herhangi bir sınava katılmadan üniversiteye kayıt yaptırabilirler.

Soru: Sekundarstufe I (Ortaöğretim I. Kademe) 7. sınıfı bitiren „Realschule“ ve „Hauptschule“ öğrencilerinin Gymnasium'a (lise) geçmeleri mümkün müdür?

Cevap: „Hauptschule“ veya „Realschule“nin „Orientierungsstufe I“ kısmını (6. ve 7. sınıf) başarı ile bitiren öğrenciler okulunun vereceği Özel Yönlendirme Tavsiyesi ile ya da bir „Aufnahme Prüfung“ (kabul sınavı)ni kazanarak liseye devam edebilir.

Soru: Lise 10. sınıfı başarı ile bitiren öğrencilerin başka okullara geçiş hakları nelerdir?

Cevap: Lise 10. sınıfı başarı ile bitiren öğrenciler, aşağıdaki meslek okullarından birisine geçiş yapabilirler;

- Berufsfachschule (İki Yıllık Meslek Okulu)
- Berufliches Gymnasium (Meslek Lisesi)
- Fachoberschule (Üst Meslek Okulu): Orta öğretim 1. Kademesinden mezun olarak, Meslek Lisesine giriş hakkını (Fachoberschulreife) almış olmak veya es degerde başka bir okulu bitirmek ve okulda öğrenim göreceği dala uygun mesleki pratige başlamış olmak, kayıt için şarttır.

Soru: Gymnasium' u (Lise) Abitur sınavı ile bitiren öğrencilerin yüksek öğretime devam hususundaki hakları nelerdir?

Cevap: Abitur sınavını kazanarak „Zeugnis der allgemeinen Hochschulreife“yi alan öğrenciler, esas itibarı ile yüksek okulların bütün branşlarında okumaya hak kazanmış sayılır.

Soru: „Gymnasiale Oberstufe“ (Lise olgunluk sınıfı) nedir?

Cevap: Lise Olgunluk Sınıfı 11., 12. ve 13.(Saarland Eyaleti'nde 12.) sınıflardan oluşur. 13. (Saarland Eyaleti'nde 12. sınıfın sonunda) sınıfın sonunda Lise Bitirme Sınavı (Abiturprüfung) yapılır. 12. ve 13. sınıflar olgunlaşma devresidir. Bu sınıflarda öğrencilere, geniş kapsamlı ders programları ile ayrıntılı bilgi ve beceriler kazandırılır. Bunun yanında bilimsel çalışma ve bilgilerin temeli verilir. Bu dönemde, öğrencilerin gösterdiği başarı diplomalarına not olarak yazılır.

Bu bilgiler, öğrencilerin okullarda seçmiş oldukları dallarda düzenli derslerle verilir. Lise Olgunluk Sınıfı (Gymnasiale Oberstufe) öğrencilere bir yüksek okulda öğrenim yapma imkânı

saglar. Bütün yüksek okullara giris hakki kazandiran ‘‘Abitur’’ ayni zamanda yüksek öğrenimin disinda, bir meslek öğrenimi yolunu da açmaktadır.

Soru: Liseyi bitirmeden (Abitur sinavini basari ile vermeden) okulu birakan öğrencilerin ne gibi haklari vardır?

Cevap: Lise 13./ 12. sınıfta Abitur (Lise Bitirme) sinavina katılmadan okuldan ayrılan öğrencilere, yeterli görülmeleri halinde; Meslek Yüksek Okulunun yalnızca öğrencinin okulda aldığı eğitimle ilgili bölümüne giris hakki veren bir belge verilir.

Soru: Çocugum 10. sinifi bitirdi. ‘‘Gymnasial Oberstufe’’ye devam edebilmesi için hangi sartlar aranmaktadır?

Cevap: 11. sınıfa asagidaki sartlari yerine getiren öğrenciler kabul edilmektedir:

- Karnelerinde 11. sınıfa geçtiği belirtilen Gymnasium (Lise) öğrencileri,
- Berufliches Gymnasium’a (Meslek Lisesi) giris hakki (Fachoberschule) olan Çok Amaçli Okulun lise olgunluk sinifina gitmeyi hak kazanan öğrenciler,
- Üst Meslek Okulu (Fachoberschule) ve lise olgunluk sinifina (Gymnasiale Oberstufe) giris hakki veren bir baska okuldan mezun olan öğrenciler (Hauptschule, ‘‘Realschule’’, Berufsschule gibi),
- Lise Olgunluk Sinavina giris hakkini bir baska öğretim yolu ile almış olan öğrencilerden 19 yasini doldurmamış olan öğrenciler, 11. sınıfa alınırlar.

Soru: Rheinland-Pfalz Eyaleti’nde Gymnasium’a devam eden Türk öğrencilerin sayisal ve oransal durumu nedir?

➤ Rheinland/Pfalz Eyaleti’nde 1996/97 öğretim yılında toplam 13.484 Türk öğrenci arasından 718 öğrencimiz Gymnasium’a devam etmiştir ve bu öğrencilerimizin toplam öğrenci içindeki oranı %5.32 dir.

➤ Rheinland/Pfalz Eyaleti’nde 1997/98 öğretim yılında toplam 14.017 Türk öğrenci arasından 637 öğrencimiz Gymnasium’a devam etmiştir ve bu öğrencilerimizin toplam öğrenci içindeki oranı %4.54 dür.

Görüldüğü gibi Gymnasium’a devam eden Türk öğrenci sayısında bir düşme görülmektedir.

Soru: Çocugumun liseye gitmesi halinde daha iyi bir gelecege sahip olacağı söyleniyor. Neden?

Cevap: Almanya dünyanın en kalkınmış ülkelerinden birisidir. Artık hepimiz biliyoruz ki, bu ülkenin siyasi, sosyal ve ekonomik hayatında başarıları ön plana çıkan, üst düzey yönetici olan, tip doktorluğu, mühendislik, mimarlık ... gibi seçkin meslek sahibi olan bireylerin hepsi üniversite eğitimi almış kişilerdir.

Bizler de çocuklarının geleceğini düşünen, onların mutlu, ama aynı zamanda toplumda başarılı bireyler olarak yükselmelerini arzu eden anne babalar olarak iyi bir eğitim almaları için liselere gitmeleri için çaba sarfetmeli, çocuklarımıza yardımcı olmalıyız.

Soru: Lisenin 10. sinifini basari ile tamamladım. Meslekî eğitim almak istiyorum. Hangi okullara devam etme hakkım vardır?

Cevap: Asagıda belirtilen okullardan birine devam etme hakkınız vardır:

- Berufliches Gymnasium (Meslek lisesi)
- Berufsfachschule (İki yıllık meslek okulu)
- Fachoberschule (Üst meslek okulu)

REALSCHULE /ERWEITERTE REALSCHULE

Soru: „Realschule“ (Genel ve mesleki orta öğretime hazırlayan okul) nedir?

Cevap: „Realschule“, 5.-10. sınıflardan oluşan altı yıl süren bir okuldur. Bu okula Grundschule’de (İlkokul) yeterli başarıyı gösteremeyerek liseye gidemeyen öğrencilerden „Realschule“ için yönlendirme belgesi (Empfehlung) alanlar devam edebilir. Bu okulun 9. sınıfından 10. sınıfına geçen öğrenciler Temel Eğitim Bitirme Diploması (Hauptschulabschluss) almış kabul edilir. 10. sınıf, Orta Öğretim Olgunluk (Fachoberschulreife) ile sora ermektedir.

Saarland Eyaleti’nde bu okulun statüsü farklıdır. 1997/98 öğretim yılında; bu eyalette “Hauptschule” uygulaması tedricen kaldırılmaya başlanmış, “Realschule”de ise statü değişikliği yapılmış ve bu okul türünün adı da “Erweiterte Realschule” sekline dönüştürülmüştür. Bu okul sisteminde, 5. sınıftan 9. sınıfa yahut 10. sınıfa kadar olan simdiye kadar ki „Hauptschule“, „Realschule“ ve Sekundarschule okul türleri tek sistemde birleştirilmektedir.

Soru: “Realschule”ye girebilmenin şartları nelerdir?

Cevap: İlkokul 4. sınıfı bitirirken Almanca, Matematik ve Hayat Bilgisi derslerinden başarısı (Not ortalaması en fazla 2,5 olmalıdır), çalışma durumu, kararlılığı ve sosyal yönü ile diğer özellikleri göz önünde bulundurularak verilen yönlendirme belgesinde (Empfehlung) “Realschule”ye gitmesi uygun görülen öğrenciler veya yönlendirmesinde “Realschule”ye gidebileceği belirtilmeyen ancak “Realschule”ye kabul sınavını basaran öğrenciler “Realschule”ye devam edebilir.

Saarland Eyaleti’nde „Hauptschule“ okul türü bulunmadığı için ilkokul 4. sınıftan sonra bir üst okula geçiş farklıdır. Temel eğitimin bitiminden sonra, genişletilmiş “Realschule”nin 5. sınıfına, Gesamtschule ve liseye geçişler ana hatlarıyla aşağıdaki şekilde olur:

- Çocuğun, temel eğitim dönemindeki gelişimini gösteren okul tavsiye mektubu ve sınıf öğretmeninin tavsiyeleri göz önünde bulundurulmak kaydıyla, okul seçimi anne ve babaların tercihine bırakılır.
- Çocuğun daha sonraki eğitimiyle ilgili olarak; 6. sınıfın sona ermesi ile yapılan sınıf öğretmenleri toplantısında, velilere tavsiyelerde bulunulur.
- İlke olarak, Erweiterte „Realschule“ ve Gesamtschule’lere, 4 yıllık temel eğitimi başarı ile tamamlayan her çocuk devam edebilir.
- “Gymnasium”un veya “Hauptschule”nin 7. sınıfını (Orientierungstufe) bitiren öğrenciler de -“Hauptschule“ öğrencileri özel yönlendirme tavsiyesi veya okula kabul sınavını kazanma şartı ile – “Realschule”ye devam edebilirler.

Soru: Saarland Eyaleti’nde “Erweiterte Realschule”de derslerin organizasyonu nasıl yapılmaktadır?

Cevap: “Hauptschule”yi bitirmeye yönelik kısımda, meslek hazırlık dersi, kısmen pratik olmak üzere zorunlu ders olarak verilmektedir. Bu ders, öğrencilere ekonomi ve iş dünyası hakkında temel bilgi vermekte, meslek seçimine hazırlamaktadır.

5. ve 6. sınıflarda, henüz bitirecekleri bölüme dayalı eğitim yapılmakla birlikte, çocukların sınıfta gösterdikleri başarıları dikkate alınacaktır.

6. sınıfın bitiminden sonra, öğrencinin başarısına göre; bundan sonraki eğitim yolunun, “Hauptschule”yi bitirme, ya da “Erweiterte Realschule”ye mi yöneleceği hususunda karar alınır.

Her sınıftan en az 3 paralel sınıfa sahip okullarda dersler, 7. sınıftan itibaren, bitirilecek bölüme göre yapılır. Yani “Hauptschule”yi bitirecekler ayrı, “Realschule”yi bitirecekler ayrı ders görürler.

Sadece iki paralel sınıf olursa, 7. ve 8. sınıflarda, Almanca, matematik, 1. yabancı dil dersleri, öğrencilerin başarı durumuna göre iki ayrı grupta verilir. Öğrenciler, 9. sınıftan itibaren bitirecekleri bölüme göre eğitim görürler.

Soru: Yedinci sınıfa bitiren „Realschule“ ve „Hauptschule“ öğrencilerinin liseye geçmeleri mümkün müdür?

Cevap: „Realschule“ ve „Hauptschule“ 6. ve 7. sınıfini başarı ile bitiren öğrenciler, devam ettikleri okuldan bir özel tavsiye almaları ya da kabul sınavında başarılı olmaları halinde liseye geçebilirler.

Soru: “Erweiterte Realschule”yi bitirenlerin üst öğrenim hakları nelerdir?

Cevap: Öğrenciler, Genişletilmiş “Realschule”ye Kültür Bakanları Konferansında; orta dereceli okulların birinci kademesinde başarının tesviki, ders organizasyonu ve okul bitirmeyle ilgili hususlarda varılan anlaşmalar doğrultusunda yönlendirilmektedir. Bu okuldan alınan diploma, federal düzeyde tanınmaktadır.

9. sınıftan sonra alınan „Hauptschule“ diploması, mesleki eğitimin temelini teşkil etmekte, mesleki eğitime başlamayı sağlamaktadır. Bu diploma ile 9. sınıftan sonra ticaret, sanat veya sağlık okuluna giriş hakkını kazanabilmek için, belli bir not ortalaması gerekmektedir. Bu okullarda iki yıl eğitim görüldükten sonra „Realschule“ diploması hakkı kazanılır.

10. sınıftan sonra alınan „Realschule“ diploması, öğrenim veya mesleki eğitim için şarttır, bu diploma ile Fachoberschule veya Höhere Handelsschule’de öğrenime devam hakkı elde edilir.

„Realschule“ diplomasını iyi bir derece ile alan öğrenciler ve özellikle de iki yabancı dil bilenler, liseye geçme hakkı kazanırlar.

Soru: Halen „Realschule“ son sınıfta okuyan oğlum, bu okulu bitirdikten sonra eğitimine nasıl devam edebilir?

Cevap: „Realschule“ 10. sınıftan Fachoberschulreife belgesi alarak bu okuldan mezun olan öğrenciler, Fachoberschule’ye (Yüksek mesleki eğitime hazırlayan meslek lisesi), Höhere Handelsschule’ye (Ticaret meslek lisesi), Berufliches Gymnasium (Meslek lisesi), Fachschule (Meslek okulu), Gymnasium 11. sınıf (Lise 11. sınıf) gibi okullara devam edebilirler. „Realschule“ diploması, meslek yüksek okuluna (Fachhochschule) gitmek için şart olan lisenin 12. sınıfına kadar okuma imkânı sağlar. Ayrıca lisenin 13. sınıfini bitirerek Abitur diploması alma ve istenilen bir yüksek okula gitme imkânı verir.

Soru: “Realschule”den mezun olan öğrenciler Gymnasium’a girebilir mi?

Cevap: “Realschule”de üstün başarı göstererek liseye gitmesi yönünde okul idaresinden özel bir tavsiye (besondere Empfehlung) alan öğrenciler lise 11. sınıfa kabul edilirler.

Soru: Hangi şartlar yerine getirilirse “Erweiterte Realschule“ bitirilmiş sayılır?

Cevap: Saarland Eyaleti’nde “Erweiterte Realschule”yi bitirmeden terk eden öğrencilerin, daha sonra resmi makamlarca tanınan bir meslek dalında eğitim görmeleri ve bir meslekî eğitimi başarı ile bitirmeleri, meslek okulu not ortalamalarının en az 3 olması, en az yeterli düzeyde

olmak kaydiyla bir yabancı dil dersine katıldığını da belgeleyebilmeleri halinde, „Realschule“yi bitirmiş oldukları kabul edilir.

Soru: „Sekundarstufe I“ ne demektir?

Cevap: Sekundarstufe I, Orta öğretimin 5.-10. sınıflarını içine alan orta öğretim birinci kademesidir.

„Realschule“ ve Gymnasium 10. sınıfını tamamlayan öğrencilere „qualifizierter Sekundarabschluß I“ (Ortaöğretim 1. Kademe Bitirme Belgesi) verilir.

Soru: „Qualifizierter Sekundarabschluß I“ belgesi öğrencilere hangi hakları kazandırır?

Cevap: Bu belgeyi hak kazanan öğrenciler, üniversite veya Meslek Yüksek Okullarına hazırlayan okullara (Oberstufe Gymnasium, Aufbaugymnasium, Berufsbildende Schule) devam etmeye hak kazanırlar.

Soru: „Realschule“ye devam eden Türk öğrencilerin (Rheinland-Pfalz) sayısal ve oransal durumu nedir?

Cevap: Rheinland/Pfalz Eyaleti'nde 1996/97 öğretim yılında toplam 13.484 Türk öğrenci arasından 956 öğrencimiz „Realschule“ye devam etmiştir ve bu öğrencilerimizin toplam öğrenci içindeki oranı %7.09 dur.

1997/98 öğretim yılında toplam 14.017 Türk öğrenci arasından 1.017 öğrencimiz „Realschule“ye devam etmiş ve bu öğrencilerimizin toplam öğrenci içindeki oranı %7.25 tir. Liselere devam eden Türk öğrenci sayısında düşüş görülürken, „Realschule“ye devam eden Türk öğrenci sayısında az da olsa bir artış vardır.

HAUPTSCHULE (TEMEL EGITIM OKULU)

Soru: Hangi öğrenciler „Hauptschule“ye yönlendirilir?

Cevap: İlkokul 4. sınıfta Gymnasium veya „Realschule“ye devam için gereken yönlendirme tavsiyesini (Empfehlung) alacak basariyi gösteremeyen öğrenciler „Hauptschule“ye yönlendirilir.

Soru: „Hauptschule“nin amacı nedir?

Cevap: „Hauptschule“, öğrencileri mesleki eğitime de hazırlayan bir genel eğitim okuludur. Okulun öğretim programı, öğrencileri bedensel becerilere dayalı mesleklere hazırlamayı ön planda bulunduracak bir anlayışla hazırlanmıştır.

Soru: „Hauptschule“yi bitiren öğrencilerin hangi eğitim hakları vardır?

Cevap: Hauptschule 9. sınıfı tamamlayan öğrencilere; Hauptschulabschluss (Temel Eğitim Bitirme Belgesi) verilir.

- „Hauptschule“den sonra öğrenciler bir meslekî eğitime başlamak zorundadırlar. Meslekî eğitim 3 yıl devam eder.
- Ancak basarılı görülen öğrenciler bir yıl daha okula devam ederek „Fachoberschulreife“ (orta öğretim birinci devre diploması) almaya hak kazanırlar. Bu belge, öğrencilerin basari durumlarına göre iki ayrı türde düzenlenir.
- Basari durumuna göre devam ettiği sınıf 10-B olanların, aldıkları bu belge ile bir üst okul türüne geçişleri mümkün olmaktadır.
- 10-A türü sınıftan mezun olan öğrenciler ise meslekî eğitime devam ederler.

Saarland Eyaleti'nde „Hauptschule“ kaldırılmış, „Hauptschule“ ve „Realschule“ yerine “Erweiterte Realschule” adi verilen yeni bir okul türü konmuştur. Bu okul türü ile geniş bilgi “Realschule” kısmında mevcuttur.

Soru: Oglum “Hauptschule”ye devam ediyor. Ancak üniversiteye devam edip mimar olmayı da istiyor. Acaba böyle bir sansi hala var mı?

Cevap: “Hauptschule”ye devam eden öğrencilerin „Realschule“ veya Gymnasium'a geçebilmeleri zor da olsa imkân dahilindedir. Bu durumdaki öğrencilerin bunun için her yıl Haziran ayında verilen “Probeunterricht” kurslarına devam etmeleri ve yapılacak sınavlarda başarılı olmaları gerekmektedir. Esasen “Realschule”den sonra da “Fachhochschulreife” belgesinin alınması kaydıyla mühendis, mimar gibi teknik elemanlar da yetistiren Meslek yüksek okullarına (Fachhochschule) devam etmek mümkündür.

Soru: Kızım lise bitirme sınavına (Abitur) girmeden okuldan ayrıldı, acaba yüksek okula devam edebilir mi?

Cevap: Lise bitirme sınavına girmeyen lise öğrencilerine, yeterli görülmesi halinde meslek yüksek okuluna (Fachhochschule) devam etmelerini sağlayan bir belge verilir.

Soru: Rheinland/Pfalz Eyaleti'nde “Hauptschule”ye devam eden Türk öğrencilerin sayısal ve oransal durumu nedir?

Rheinland/Pfalz Eyaleti'nde 1996/97 öğretim yılında toplam 13.484 Türk öğrenci arasından 4.048 öğrencimiz “Hauptschule”ye devam etmiştir ve bu öğrencilerimizin toplam öğrenci içindeki oranı %30'dur.

1997/98 öğretim yılında toplam 14.017 Türk öğrenci arasından 3.947 öğrencimiz “Hauptschule”ye devam etmiştir ve bu öğrencilerimizin toplam öğrenci içindeki oranı % 28'dir.

GESAMTSCHULE (ÇOK AMAÇLI OKUL)

Soru: Gesamtschule (Çok amaçlı okul) nedir?

Cevap: “Hauptschule”, „Realschule“ ve Gymnasium okullarının aynı merkezde toplandığı bir okul türüdür.

Soru: Gesamtschule'de öğrencilerin ders organizasyonu nasıl düzenlenmektedir?

Cevap: Öğrenciler ilgi ve yeteneklerine göre ayrılarak farklı kurslara yerleştirilirler, öğrenim ve çalışmalarını kendi sınıflarında 5-6 kişilik küçük gruplar halinde yaparlar. Bu küçük gruplar bazı dersleri birlikte görürler.

Soru: Öğrenciler Gesamtschule'den mezun olunca, hangi belge türlerinden birini almaya hak kazanırlar?

Cevap:

- 9. sınıfı başarı ile bitiren öğrenciler “Hauptschulabschluss” belgesini almaya hak kazanırlar.
- 10. sınıfı başarı ile bitiren öğrenciler de “Fachoberschulreife” belgesini hak kazanmış sayılırlar.
- 11., 12. ve 13. sınıf öğrencileri, normal liseler temelinde organize edilmiş olup, ağırlıklı dersler seçilerek bu dersleri daha kapsamlı öğrenmek mümkündür.
- 12. sınıfı başarı ile tamamlayan öğrenciler, bir yıl pratik yaptıktan sonra “Fachhochschulreife” belgesini alır.

- 13. sınıf “Abitur” (Lise Bitirme Olgunluk Sinavi) ile sona erer. Bu okuldan mezun olan öğrenciler bir üst öğretime devam hakkı kazanırlar. Bu okulda öğrenciler, başarı durumlarına göre A veya B gibi harflerle isimlendirilen bölümlere ayrılır.

Soru: Gesamtschule’ye girebilmenin şartları nelerdir?

Cevap: İlkokulu başarı ile bitiren her öğrenci herhangi bir giriş sınavına tabi olmadan Gesamtschule’ye girer.

Soru: Rheinland/Pfalz Eyaletinde kaç tür Gesamtschule vardır?

Cevap: Rheinland/Pfalz Eyaletinde iki tür Gesamtschule vardır;

Kooperative Gesamtschule: „Hauptschule“, „Realschule“ ve Gymnasium derslerinin birleşimi verilir. Özellikle “Orientierungsstufe” de okul türleri arasında siki işbirliği ve anlaşma vardır.

Integrierte Gesamtschule: Okul türlerine göre yapılan ayırım yerine, dersler başarılarına göre çalışma gruplarına ayrılmış öğrencilerle yapılır. Başarı grupları en geç 7. sınıfta İngilizce ve Matematik’te üç, Almanca ‘da iki dereceye göre, en geç 9. sınıftan itibaren Biyoloji, Kimya ve Fizik derslerinde iki dereceye göre ayrılır.

Soru: Gesamtschule’de yapılan eğitimin kazandırdığı haklar nelerdir?

Cevap:

- „Hauptschule“ diploması (Hauptschulabschluss); „Hauptschule“ diploması, genelde mesleki eğitime başlamanın ön şartıdır ve bu diploma ile 10. sınıfa geçmek, ticaret ve sağlık meslek okuluna geçiş ancak iyi bir not ortalaması ile mümkün olur. Söz konusu okullarda görülecek iki yıllık bir eğitimden sonra, „Realschule“ diploması alma hakkı kazanılır.
- „Realschule“ diploması (Mittlerer Bildungsabschluss);
- 10. sınıftan sonra alınan „Realschule“ diploması, bir üst seviyedeki mesleki eğitim veya genel öğretim için ön şarttır, örneğin; Höhere Handelsschule ve Fachoberschule gibi okullara bu diplomaya sahip olanlar devam etme hakkını kazanır.
- Lise bölümünün 10. sınıfına devam hakkı (Übergang in gymnasiale Oberstufe); Bu basamaga devamin ön şartı; yeterli not ortalaması ve ilke olarak iki yabancı dil gördüğüne dair belgeye sahip olmaktır. Bazı bölgelerde bir yabancı dil de yeterli görülmektedir.
- Meslek yüksek okuluna gitmek üzere 12. sınıftan alınan belge (Schulischer Teil der Fachhochschulreife); Eğitim Kültür ve Bilim Bakanlığınca düzenlenen belge, pratik (Praktikum) yapmak kaydıyla, yüksek okullara giriş imkânı sağlar.
- Yüksek öğrenime devam hakkı (Allgemeine Hochschulreife / Abitur);

Gesamtschule’nin ilk basamagında (5-10. sınıflar), öğrencinin bir üst basamaga devam edip edemeyeceğine, hangi kısmi bitireceğine, hangi haklara sahip olacağına karar verilir. Bu karar, anne ve babanın katılımı ile çocuğun okulda gösterdiği başarı ve eğilimlerine göre alınır.

Soru: Oğlum Gesamtschuleden mezun olmadan okulu terk etti; kendisine ne tür bir öğrenim belgesi verilir?

Cevap: "Gesamtschule"den mezun olmadan ayrılan öğrenciler, daha sonra resmi olarak tanınan bir meslek dalının başarı ile bitirmesi, ortalaması en az “ausreichend” olacak şekilde 5 yıl süreyle bir yabancı dil gördüğünün belgelendirmesi ve meslek eğitimi not ortalamasının en az 3 olması halinde, „Realschule“ diploması almaya hak kazanır.

REGIONALE SCHULE (BÖLGE OKULU)

Soru: „Regionale Schule”de (Bölge okulu) ders organizasyonu nasıl yapılmaktadır?

Cevap: „Regionale Schule“ (Bölge okulu), „Hauptschule“ ve „Realschule“nin 5. - 10. sinifına kadar olan eğitimi kapsar ve genel temel eğitim verir. 5. ve 10. sınıfta dersler, sınıf içi ayrılmamasının mümkün olduğu sınıf birliği içinde yapılır.

Yedinci sınıftan 10. sınıfa kadar olan sınıf dışı başarı ayrılmaması; diploma türüne yönelik sınıf, dal başarı ayrılmaması ya da iki şekil arasındaki bağlantı şeklinde olabilir.

Soru: „Regionale Schule“ (Bölge okulu) mezunlarına hangi eğitim haklarını sağlar?

Cevap: Bölge okulları, meslek olgunluğu becerisini kazanmayı ve kalifiyeli orta öğretim 1. kademe (Sekundarabschluss) I diplomasını almayı sağlar.

Soru: "Regionale Schule"de öğrencilere hangi düzeyde eğitim verilmektedir?

Cevap: Başarı seviyelerine göre gruplara ayrılmış öğrencilere buldukları seviyenin gereği olan eğitim verilir. Böylece öğrenciler, iki yıllık Orientierungsstufe'den (5. ve 6. sınıf) sonra hem "Hauptschule" diploması (9. sınıftan sonra Berufsmatür) hem de "Realschule" diploması (10. sınıftan sonra Mittlere Reife) alabilirler.

Soru: "Regionale Schule"de öğrencilerin başarı grupları nasıl oluşturulmaktadır?

Cevap: 5. ve 6. sınıftan oluşan Orientierungsstufe'de eğitim "Realschule" seviyesinde başlar. Başarılı ve başarısız öğrencilere- sınıf içi ayrılmaya tâbi tutularak- durumlarına göre farklı düzeylerde destek sağlanır. Altıncı sınıfın sonunda sınıf konferansı (Klassenkonferenz) öğrencinin devam edebileceği okul türü konusunda tavsiyesini bildirir, ancak okul türü seçimi konusunda son karar velilerdedir. "Hauptschule" kısmına devam eden öğrenci, başarılı olursa "Realschule" bölümüne geçiş yapabilir. Aynı şekilde "Realschule" kısmına devam eden öğrenci başarısız olursa "Hauptschule" bölümüne gönderilebilir.

Soru: "Regionale Schule"nin "Realschule" bölümünde öğrencilere hangi alanlarda eğitim imkânı sağlanmaktadır?

Cevap: "Realschule" bölümünde öğrencilerin eğilim farklılıklarına göre zorunlu seçmeli ders ve çalışma grupları dahilinde şu alanlar sunulabilir:

- Dil bölümü (2. yabancı dil)
- Matematik-fen bölümü
- Sosyo-ekonomi bölümü
- Sosyal pedagoji bölümü

Soru: "Regionale Schule"den alınacak mezuniyet belgeleriyle hangi okullara devam etmek mümkündür?

Cevap: "Regionale Schule"de öğrenciler, öğrenme seviyesine göre Orientierungsstufe'yi oluşturan 5. ve 6. sınıftan sonra "Hauptschule" veya "Realschule"de öğrenimlerine devam edebilirler. 10. sınıfın bitiminden sonra Sekundarstufe II'ye (11. sınıfa, örneğin Gymnasium Oberstufe'ye) devam etmek mümkündür.

DUALE OBERSCHULE (DOS)

Soru: "Duale Oberschule"nin getirdigi yenilikler nelerdir?

Cevap: Rheinland/Pfalz Eyaleti, 1996/97 öğretim yılından beri "Duale Oberschule" adı altında yeni bir eğitim imkânı sunmaktadır. "Duale Oberschule", şu an mevcut okul türlerinden olan "Hauptschule", Realschule, Berufsschule ve Fachoberschule diplomalarını kesintisiz bir eğitim yolu ile almaya mümkün kılmaktadır. Bu okul türü, uygulama ve mesleğe yönelik Gymnasium'a alternatif bir yapıya sahiptir. Bu okullarda 4 yıllık ilkökul ile birlikte toplam 13 yıllık bir eğitim sunulmaktadır. Bu program liseye paralel olarak, uygulama ve mesleğe yönelik lise (Gymnasium) düzeyinde bir eğitim vermektedir. 13. sınıftan sonra tamamlanmış bir meslekî eğitim ile birlikte Meslek Yüksek Okulu Giriş Olgunluğu (Fachhochschulreife) diploması verir.

Soru: Çocugum ilkökul 4. sınıfa devam ediyor. "Duale Oberschule"ye devam edebilmesi mümkün müdür?

Cevap: "Duale Oberschule"ye Grundschule'den "*Hauptschule / Realschule*'ye gidebilir" tavsiyesi alan bütün öğrenciler kayıt olabilir. Aynı zamanda "Gymnasium"a gidebilecek durumda olan öğrencilerden Abitur yapmak, ya da üniversite öğrenimi düşünmeyenlerin de devam edebileceği bir okul türüdür.

Soru: "Duale Oberschule"nin amaçları nelerdir?

Cevap: "Duale Oberschule" okul türünün amaçları şunlardır:

- İlkokuldan sonra devam edilebilecek okul türü seçimini kolaylaştırmak,
- Meslek Yüksek Okulu Giriş Olgunluğunu (Fachhochschulreife) almaya kadar süren, bağımsız bir eğitim yolu olarak Gymnasium'a alternatif bir olarak sunmak,
- Uygulamalı ve teorik eğitimi iç içe düzenleyerek öğrencilerin daha iyi motivasyonunu sağlanmak,
- Sekundarstufe'leri (Orta öğretim I. ve II. basamakları) geliştirerek ve Sekundarstufe I ve Sekundarstufe II arasında daha güçlü bir bağ oluşturmak,
- Dual sistemi güçlendirmek ve genel eğitim ile mesleki eğitim arasındaki eşitliği teşvik etmek,
- Genel ve mesleki eğitim arasındaki eşitliği sağlamak için gelecekte alınması gerekli önlemlere uygun eğitim sürecini sağlamak,

Soru: "Duale Oberschule" adı verilen yeni okul sisteminin mevcut diğer okullardan farklı bir işleyiş ve yapıya sahip olduğu söyleniyor. Bu hususta bilgi verebilir misiniz?

Cevap: "Duale Oberschule" dört kademeli bir yapıya sahiptir;

1. Yönlendirme Basamağı (Orientierungsstufe):

Besinci ve altıncı sınıfları kapsar ve bazı derslerde öğrencilerin seviyesine göre gruplar oluşturabilir. Altıncı sınıfta ikinci yabancı dil olarak Fransızca seçilebilir, ya da "Okulda Uygulama" bölümüne geçiş sağlanır. Müzik-sanat, fen bilimleri, ya da sosyal alanlarda projeler yapılabilir.

2. Ortaöğretim Alt Kademesi (Mittelstufe):

Derslerin uygulama ve mesleğe yönelik eğitim olmak üzere ikiye ayrıldığı yedinci sınıftan dokuzuncu sınıfa kadar olan kısmı kapsar. Bu okul sistemi içerisinde “Mittelstufe”, meslek seçiminde karar vermeyi kolaylaştırır, mesleğe hazırlanmayı sağlar ve işyeri uygulaması yapmada olduğu gibi iletişim tekniği ile ilgili bilgisayar temel eğitimini de verir. "Duale Oberschule"nin Ortaöğretim II. Kademesine (Oberstufe der Dualen Oberschule) devam etmeyecek olan öğrenciler de Ortaöğretim I. Kademesinde yer alan 10. sınıfa devam etme hakkına sahiptirler. Böylelikle „Realschule“ diploması (qualifizierte Sekundarabschluss) elde etmek mümkündür.

3. Ortaöğretim Üst Kademesi (Oberstufe):

10. sınıftan 13. sınıfa kadar olan ve iki bölüm halinde düzenlenmiş süreyi kapsar ve mesleki eğitim okulları ile işbirliği yapılır.

10. sınıftan 12. sınıfa kadar olan sınıflar eğitimin ilk bölümünü oluşturur ve dual sistemde temel mesleki eğitimi ve buna bağlı olarak meslek diploması ve kalifiye Sekundarabschluss I “Mittlere Reife” (Orta derece olgunluk) belgesi verilir. Öğrenciler, meslekî eğitim gören diğer öğrencilerle işletmelerde eğitim alırlar ve "Duale Oberschule"lerde derse devam ederler.

Meslek yüksek okuluna giriş olgunluğu (Fachhochschulreife) ile sona eren 13. sınıftaki tam devre kalifiye basamağı (Qualifikationsstufe) ikinci bölümü oluşturmaktadır.

Soru: "Duale Oberschule"nin öğrencilerine sunduğu imkânlar nelerdir?

Cevap:

- "Duale Oberschule"ye devam eden öğrenciler, diğer okul türlerinin (Hauptschule, „Realschule“, Berufsschule ve Fachoberschule) öğrencilerine mezun olduklarında verdiği diplomaları alma ve okulların Sekundarstufe'lerinin mevcut eğitim birimlerine giriş imkânına sahiptirler.
- "Duale Oberschule", toplam 13 senede genel yüksek okul olgunluğu (Allgemeine Hochschulreife) hakkı veren, lise eğitimine paralel olarak esdeğerli, ancak uygulama ve mesleğe yönelik bir eğitim verir. 13. sınıftan sonra meslek yüksek okulu olgunluğu (Fachhochschulreife) hakkı alınabilir.
- "Duale Oberschule"nin Sekundarstufe I kısmı yeni bir okul türü oluşturmaktadır, Sekundarstufe II kısmı ise mesleki eğitim içinde yer alan yeni bir eğitim sürecidir. Her iki kısım da organizasyon ve muhteva bakımından birbirine uyulanmıştır ve aralarında işbirliği vardır.

Soru: "Duale Oberschule"nin “Orientierungsstufe” sine öğrenciler ne tür bir yönlendirmeye tâbi olur?

Cevap: Diğer okul türlerinde olduğu gibi "Duale Oberschule"de 5. ve 6. sınıf; alistirmaya, desteklemeye, gözlemlemeye ve denemeye imkân veren yönlendirme basamağını oluşturur.

Bu basamakta öğrencileri, Profilstufe I ve Profilstufe II'den oluşan 7. sınıftan 9. (10.) sınıfa kadar olan bölümüne hazırlar. Okul idaresi, öğrencinin eğitime Profilstufe I ya da II'de devam edeceğine diğer okul türlerinde olduğu gibi velilerle işbirliği yaparak karar verir.

Soru: "Duale Oberschule"de Profilstufe I ve Profilstufe II kismilari arasinda egitim niteligi bakımından fark var midir?

Cevap: "Duale Oberschule"de 7. ve 9. (10.) sinifa kadar olan egitim, Profilstufe I ve Profilstufe II kismilarinin birinde devam eder.

- Her iki basamak için aynı ders ya da ders grupları geçerlidir, ancak ders sayısı değişebilir. Profilstufe I'in eğitim seviyesi "Hauptschule"ye, Profilstufe II'nin eğitim seviyesi „Realschule“ye dayanır.
- Profilstufe II'de ve Profilstufe I'de üstün başarı ile 9. sınıfı bitiren öğrenciler, Sekundarstufe I'de 10. sınıfa devam edebilirler ve başarı ile bitirdikleri takdirde kalifiyeli Sekundarabschluß I'i alabilirler. Sekundarabschluß I 10. sınıftan alınan kalifiyeli diploma üstün başarılı öğrencilere lise veya meslek lisesine devam hakkını verir.

Soru: "Duale Oberschule"de Fachhochschulreife alma hakkına nasıl ulaşılabilir?

Cevap: Profilstufe II'de ve Profilstufe I'de üstün başarı ile 9. sınıfı bitiren ve böylece kalifiye serhli meslek olgunluk diploması alan ve dual sistemde meslekî eğitime başlayan öğrenciler, "Duale Oberschule» Sekundarstufe II'de eğitimlerine haftanın belli günlerinde devam edebilirler. «Duale Oberschule"de 12. sınıfın başarı ile tamamlanması ile birlikte meslek okulu ve meslekî eğitimden alınan diploma ile aynı anda Sekundarstufe I'den kalifiyeli diploma alınır ve Qualifikationsstufe'ye devam hakkı elde edilir.

SONDERSCHULE (ÖZÜRLÜ ÖĞRENCİLER OKULU)

Soru: Özürlü öğrencilere “Sonderschule”de eğitim hususunda nasıl yardımcı olunmaktadır?

Cevap: Bu okul türüne devam eden öğrencilere, durumlarına uygun özel pedagojik eğitim ve öğretim programları uygulanarak, yardımcı olunmaktadır. Emsallerinden öğrenme bakımından belirli eksikliği olan çocuklarımızın eğitimlerinin, doğal olarak özel yöntemlerle ve uzman eğitimciler tarafından yapılması gerekir.

Soru: Özürlü çocukların özürlerinin saklanarak, durumlarına uygun eğitimin aldirilmamasının sakincalarının bilincinde miyiz?

Cevap: Bu durumda olan çocukların öğrenme ile ilgili özürleri gizlenerek olumlu bir sonuca ulaşılması mümkün değildir. Özürlü olmak; ayıp, utanılacak bir durum değildir. Ayıp olan, bu durumda olan çocuklara gerekli eğitimin aldirilmesi için gerekenin yapılmamasıdır. Bu çocuklarımız, gereğince eğitilerek topluma kazandırılabilir, böylelikle de hem kendi hayatını sürdüreceği bir meslek sahibi olur, hem de çevresine yük olmaz.

Soru: “Sonderschule”ye devam eden Türk çocuklarının oransal bakımdan fazla olması neden ileri gelmektedir?

Cevap: Ne yazık ki; “Sonderschule”ye devam eden Türk çocuklarının büyük bir kısmının normal okullara devam edebilecek yetenekte çocuklar olduğu görülmektedir. Bunun çeşitli sebepleri vardır. En basta gelen bir kaç sebebi şöylece sıralamak mümkündür;

- İlkokul öncesinde çocukların, ana okuluna devam etmemesi,
- Almanca yetersizliği,
- Velilerin ilgisizliği,
- Az da olsa bazı öğretmenlerin ön yargısı.

Soru: „Sonderschule“ye devam edecek öğrenciler hangi özür gruplarına göre tasnif edilmektedir?

Cevap: Özür gruplarına göre „Sonderschule“yi aşağıda belirtildiği gibi tasnif edebiliriz;

- Öğrenme özürü (Lernbehinderte)
- Zihinsel özürü (Geistigbehinderte)
- Duyma özürü (Gehörlose)
- Bedensel özürü (Körperbehinderte)
- Yetersiz görebilen (Sehbehinderte)
- Ağır işiten (Schwerhörige)
- Görmeyen (Blinde)
- Konuşma özürü (Sprachbehinderte)
- Uzun süreli hasta (Schule für Kranke)

Soru: Öğrencilerin „Sonderschule“ye gönderilme işlemi nasıl yapılmaktadır?

Cevap: „Lernbehinderte“ grubuna girenler dışındaki özürü öğrenciler, doktor raporu ile kendi özür grubuna giren „Sonderschule“ye (özürülüler okuluna) yönlendirilmektedir.

„Lernbehinderte“ grubuna girenler ise;

- Öğrenme güçlüğü çeken öğrencinin velisinin de izni alınarak öğrenci, „Sonderschule“den gelen öğretmen tarafından test yapılır.
- Birinci ve ikinci sınıflara; renk, şekil testi gibi, okuma yazma gerektirmeyen testler uygulanır. Üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri için ise; matematik, okuma-yazma gibi testler uygulanır.
- Öğrencinin Almanca bilgisi yetersizse, test sırasında bir Türk öğretmenin de hazır bulundurulması veli tarafından talep edilebilir. Bu hususta velilerimiz özellikle dikkatli ve duyarlı olmalıdırlar, çünkü „Sonderschule“ye giden Türk çocuklarının büyük bir kısmının dil yetersizliği olduğu bilinmektedir.
- Bir yıl sınıfta kalan ve ikinci yıl da başarısız olma ihtimali olan veya ilkökulda iki defa sınıfta kalan öğrencilerin, velilerine durum haber verilir ve ikinci dönemin ortalarında bir „Sonderschule“ öğretmeni tarafından öğrenciye test uygulanır.

Soru: Rheinland-Pfalz Eyaleti'nde „Sonderschule“ye devam eden Türk öğrencilerin sayısal durumu nedir?

Cevap:

- 1996/97 öğretim yılında **713** Türk çocuğu „Sonderschule“ye devam etmekte iken,
- 1997/98 öğretim yılında „Sonderschule“ye devam eden Türk öğrenci **748** sayısına ulaşarak, 35 öğrenci artışı olmuştur. Artış oranı geçen öğretim yılına göre yaklaşık %5 olmuştur.

Soru: „Sonderschule“ye devam eden Türk öğrencilerin toplam Türk öğrencileri içindeki oranı nedir?

Cevap: Rheinland/Pfalz Eyaleti'nde okula devam eden 14.017 öğrenciden „Sonderschule“ye devam eden 748 öğrencinin; toplam öğrenciler arasındaki oranı %18,8 civarındadır. Bu oran Alman öğrenciler arasında bu kadar yüksek değildir.

TÜRKÇE TÜRK KÜLTÜRÜ DERSLERİ

Soru: Kendi istekleri disinda çocukların Türkçe dersine gönderilmesinin zararlı olduğu, bu durumda çocukların Almanca ile Türkçeyi birbirine karıştırdığı söyleniyor. Bu konuda bilgi verir misiniz?

Cevap: “Bir çocuğun anadilini öğrenmesinin başarısızlığa neden olduğu” şeklinde söylenti gerçeklere aykırıdır. Anadiline yeterince hakim olmayan kimselerin başka dilleri iyi öğrenmesinin mümkün olmadığı bilimsel olarak kanıtlanmış bir gerçektir. Çocukların iki dili karıştırmaları ise, onların her iki dili de iyi bilmemelerinden ileri gelen bir hadisedir. Türkçeye hakim olan çocuklarımız bu sıkıntıyı yaşamamaktadırlar.

Soru: Almanya’da kalıcı olan çocuklarımıza Türkçe öğretmenin pratikte ne yararı olacaktır?

Cevap: Bir çocuğa, Türkçe bir gazeteyi, Türkçe bir kitabı okuyup anlayacak, merakını anadilinde yazılı ve sözlü olarak ifade edebilecek seviyede Türkçe öğretilmezse, o çocuk milli

kültürüne ulaşabileceği kaynaklardan mahrum bırakılmış, dolayısıyla milli kültürü, tarihi ve geçmişiyle olan bağları koparılmış olur. Bu durumda çocuğumuzu kendi elimizle kimliksizliğe, kişiliksizliğe itmiş oluruz.

Dünya çok kültürlü, çok dilli bir eğitim ortamına doğru hızla giderken, biz hazır sahip olduğumuz anadilimizi terk etme noktasına sürükleniyor; çocuklarımız için sonuçları çok ağır olacak, çağın gereklerine aykırı bir davranış içine giriyoruz. Bu durum aynı zamanda kusaklararası farklılaşmayı uçuruma çeviren tehlikeli bir sonuç doğuracaktır.

Türkçemiz dünyanın en güzel, en zengin dillerinin başlarında gelmektedir. Dünyada konuşulan diller arasında 7. sırayı almaktadır. Balkanlardan - Çin’e kadar olan o devasa coğrafyada Türkçeden başka bir dile ihtiyaç duymadan seyahat etmek mümkündür. Bu ancak birkaç dilin sahip olduğu bir coğrafya zenginliğidir.

Soru: Türkçe öğrenmenin entegrasyonu zorlastırdığı söyleniyor, bu doğru mudur?

Cevap: Türk çocuklarının Türkçeyi öğrenmesinin entegrasyonu zorlastırdığı iddiası gerçeklere aykırıdır. Bu, sosyoloji bilimine de, pedagoji bilimine de aykırı siyasal bir tavir ortaya koymaktan öte gitmeyen bir slogandır, insanlarımızı şüpheye düşürme, karışıklığa itme operasyonudur.

Soru: Alman vatandaşlığına geçen çocuklarımız da Türkçe derslerine devam edebilir mi?

Cevap: Türkçe öğrenmek, Türk ya da Alman pasaportuna sahip olmakla bağlantılı bir durum değildir. Türkçemizin anadilimiz olması bize bu hakkı ve yükümlülüğü vermektedir. Alman vatandaşı olan çocuklarımızın, kendi kültürünü yaşayabilmesi ve kimliğini koruyabilmesi için anadilimiz Türkçe daha da önemli hale gelmektedir. Anadilimiz Türkçe, yabancılıktan korunabilmek için çocuklarımızın sığınabileceği en güvenilir ve sağlam kaledir. Bir toplum yaşayan azınlık çocuklarının, anadillerini ve dinlerini öğrenmek Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesinin 30. maddesi gereği insanî bir haktır.

Soru: Türkçe - Türk Kültürü dersleri ne zaman ve niçin konulmuştur?

Cevap: Kültür Bakanları Konferansı'nın 14/15 Mayıs 1964 ve 03 Aralık 1971 tarihinde aldığı kararlar, yabancı işçi çocukları için ana dil dersi konulması ile ilgili düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.

Ana dil dersleri, işçi çocuklarının kendi ülkelerine döndüklerinde uyum sorunu yaşamamaları amacına yönelik bir uygulama idi. Eyalet hükümetleri, bu hususla ilgili gerekli düzenlemeleri çıkardıkları yönetmeliklerle gerçekleştirmişlerdir. Bu yönetmeliklere göre, yabancı işçi çocukları ve gençler buldukları yerdeki okullara yasitları Alman öğrenciler gibi devam edecekler, okulları başarı ile bitirenler diploma alarak bir üst öğrenime devam hakkı elde edebilecekler. Aynı zamanda bu çocuk ve gençlerin, kendi dil ve kültürlerini unutmamaları, geliştirmeleri, anayurtları ile olan bağları güçlendirmek için **Ana Dil Dersleri** konulması esasa bağlanmıştır. Yönetmeliklere başlangıçta 5 saat olarak konulan Ana Dil Dersleri, zamanla Din Kültür Dersi ile birleştirilerek haftada 2 veya 3 saat olarak uygulanmaya başladı. İlk yıllarda "muttersprachlicher Ergänzungsunterricht" (Ana Dil Tamamlama Dersi) zamanla şekil ve amaçta değişikliğe gidilerek "muttersprachlicher Unterricht" (Ana Dil Dersi) haline dönüştürülmüştür. Artık görülmüştür ki; Almanya'da yaşayan yabancı işçiler ülkelerine dönmeyecekler ve buldukları ülkede yaşamaya devam edeceklerdir. Bu durumda; çocukların kendi dil ve kültürlerini öğrenip geliştirerek, Alman toplumuna entegre olmaları için gerekenlerin yapılması yoluna gidilmelidir.

Soru: Türkçe-Türk Kültürü derslerinin amacı nedir?

Cevap: Bu derslerde, yurt dışında bulunan Türk çocuklarının; Türk dilini, Türk kültürünü, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda geliştirmek; çocuğun milli duygularını pekiştirmek, kişilik gelişimi ile buldukları ülkeye uymalarını sağlamak asıl amaçtır.

Ayrıca, yurt dışında bulunan Türk çocuklarının buldukları ülkede yaşayan diğer Türklerle dostluk, arkadaşlık kurabilmeleri, her türlü ilişkilerini sürdürmeleri açısından, milli kültürümüzün ve dilimizin önemi büyüktür.

Yurt dışında bulunan Türk çocuklarının, Türkiye'deki yakınlarına yabancı kalmamaları, onlarla aralarındaki sevgi, saygı, yardımlaşma gibi bağların kopmaması açısından, ortak dil ve kültürün ne kadar önemli olduğu açıktır. Yurt dışında yaşayan çocuklarımıza, Türkiye'ye gittiklerinde; yakınlarıyla aile, akrabalık, komsuluk, arkadaşlık, dostluk yönünden, Türk toplumuna uyum sağlayabilmeleri yönünden, basta Türk dilini özellik ve inceliklerini öğretmek, anlasmalarını; Türk kültürünü vererek Türk gibi düşünmelerini sağlamak amacımız olmalıdır.

Bunun yanında içinde yaşadığı ülkenin ve insanlık aleminin bir ferdi olarak her türlü metni okuma - anlama - anlatma ve değişik çalışmalarda, öğrencilerimize gerekli bilgi ve davranışlar kazandırılmalıdır.

Soru: Türkçe Türk Kültürü / Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersleri çocuklarımız için neden çok önemlidir?

Cevap: Çocuklarımız, yabancı bir ülkede ve dolayısıyla yabancı bir kültür ikliminde yaşıyor olmaları, onların kendi kültür ve dillerinden uzak kalmalarına neden olmaktadır. Çocuklarımızın kendi dilini, kültür değerlerini, dinini unutmamaları ve geliştirmeleri için Türkçe dersleri büyük bir imkândır. Eğer yıllar sonra kendi çocuklarımızla Almanca konuşup anlaşmak zorunda kalmak ve onların Alman toplumu içinde erimelerini istemiyorsak; çocuklarımızı Türkçe derslerine gönderelim ve Türkçemizi öğrenmeleri için elimizden gelen bütün gayreti gösterelim.

Soru: Türkçe dersi zorunlu dersler arasında bulunmadığı için sınıf geçme notuma etki etmiyor. Üstelik, Türkçe dersleri genellikle öğleden sonraları veriliyor. Dilimizi evde öğrenmemiz daha pratik olmaz mı?

Cevap: Ana dilini öğrenip geliştirme imkânı bulamamış kimseler, kendi kültüründen de uzak kalacağı için, mutlaka bir kimlik ve kişilik sorunu ile karşılaşır. İnsanlar, kendi tarihi ve kültürel değerlerine ne derece vakıfsa; öz güveni de o derece yüksek olur. Kimlik problemi yaşamadan bulunduğu topluma kolayca uyum sağlayabilme yeteneğine de sahip olur. Vatandaşlarımızdan; “Çocuklarımız Türkçe biliyor, Türkçe dersine ne gerek var?” diyenler olmaktadır. Böyle diyen vatandaşlarım, Alman çocuklarının da Almanca bildiği halde hiçbirisinin; “Almanca dersine ne gerek var, ben zaten Almanca biliyorum” demediğini gözden geçiriyorlar. Bir kimsenin ana dilini konuşabiliyor olmasını, o kimsenin ana dili ile ilgili derse ihtiyacı olmadığı şeklinde değerlendirmek doğru değildir. Dilimiz güzel Türkçemizi evde anne ve babalarımızdan layikiyle öğrenmenin mümkün olmadığı ise somut bir gerçektir.

Soru: Çocuklarımın Türkçe derlerine devam etmesini istiyorum. Ne yapmam gerekiyor?

Cevap: Türkçe derslerine devam etmek isteyen öğrencilerin sayısının tespiti için, okul idareleri her yıl öğrenci velilerine çocukları ile bir form dilekçe göndermektedir. Velilerimizin, çocuklarının Türkçe dersine devamını sağlamak için bu form dilekçeyi doldurarak imzalayıp, Türkçe öğretmenlerine veya okul idaresine zamanında ulaştırmaları gerekmektedir. Türkçe dersine devam etmek istemeyen bazı öğrencilerin, bu form dilekçeleri velilerine unutarak veya kasten ulaştırmadıkları, ya da veliler bu dilekçeleri çocuklar ile okula gönderdikleri halde bu dilekçelerin okul idaresine ulaştırılmadığı görülmektedir. En iyisi, bu dilekçelerin velilerimiz tarafından şahsen okuldan veya Türkçe öğretmeninden alınıp, okula zamanında teslim edilmesidir. Bu hususta Türkçe öğretmenleri ile yakın bir işbirliği içinde olunmasının büyük faydaları vardır.

Soru: Her okulda Türkçe dersi veriliyor mu?

Cevap: Türkçe dersinin bir okulda verilebilmesi için mevcut yönetmelige göre en az 8 öğrencilik bir grubun oluşması gerekiyor. Rheinland-Pfalz Eyaleti Eğitim, Bilim ve Hizmet İçi Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan yeni yönetmelik taslağında ise “8 kişilik öğrenci grubu” şartı, 10 kişilik öğrenci grubu oluşması şartına çevrilmesi planlanmaktadır. Saarland Eyaleti’nde ise Türkçe dersi açılabilmesi için en az 15 kişilik öğrenci grubu oluşturulması şartı aranmaktadır. Rheinland-Pfalz Eyaleti’nde çalışan öğretmenlerimizin büyük bir çoğunluğu Alman makamları tarafından görevlendirilen öğretmenlerimizden oluşmasına karşın, Saarland Eyaleti’nde görevli öğretmenlerimizin tamamı Türkiye’den görevlendirilmiş öğretmenlerimizdir.

Soru: Son zamanlarda “İslam Din Dersinin Almanca verilmesi” üzerine bazı tartışmalar oluyor. İslam Din Dersinin Almanca verilmesinin ne sakıncası var?

Cevap: Son zamanlarda Almanya genelinde bu konu gündemde tutulmakta ve İslam Din Dersinin Alman dilinde yapılması yolunda özellikle Alman siyasi çevrelerinde büyük bir çaba harcanmaktadır. Bazı Türk kuruluşlarının da bu çabalara destek çıktığı, hatta öncülük ettiği görülmektedir. Söz konusu bu cemiyetlerin ve grupların ise asiri siyasal uçları temsil eden, siyasi yönü öne çıkan kuruluşlar olduğu da bilinmektedir.

Soru: Alman tarafı, İslam Din Dersinin Alman dilinde olmasında neden çok ısrarcı olmaktadır?

Cevap: Bilindiği gibi, bir milletin kimliğini oluşturan en önemli unsurlardan birisi *din* ise diğeri de *dil*dir. Milli kimliğimizin korunması için en basta sahip çıkıp, korumamız gereken bu iki

unsura *milli tarih* ve *milli coğrafya* unsurlarini da eklememiz gerekir. Bu gün Almanya'nin hemen hemen her yerinde DITIB ve diger cemiyetlere bagli birçok din görevlisi ve cami bulunmaktadır. Çocuklarımızin dini egitimini, bu din görevlilerimizden faydalanarak saglamamız mümkün iken, Türkçe dersleri kaldırildigi zaman, çocuklarımıza Türkçe egitimi verilebilme imkânı da ortadan kaldırilmis olacaktır. Bu durumda, çocuklarımıza Alman dilinde din dersi (muhtevasi gerçekten din dersi mi, yoksa baska amaçların gerçekleştirilmesine araç mi olacağı, tartismali bir din dersi) aldirmek isterken; hazır uygulamada olan Türkçe derslerinin fiilen ortadan kalkmasına alet olunmus, hatta bizzat bu ortamın hazirlanması saglanmış olacaktır. Su andaki Türkçe dersi uygulaması, sabahları okul zamanı *Hiristiyan Din Dersi* saatlerinde uygulanabilmektedir. Türkçe derslerine devam eden öğrencilerin çoğunluğu bu saatlerde Türkçe dersi görmektedir. Bu imkân ortadan kaldırılınca ise Türkçe dersleri de fiilen ortadan kaldırilmis olmaz mi? Yani, "Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan da olmaz" miyiz?

Su andaki uygulamaya göre; Türkçe dersleri içinde *Temel Dini Bilgiler* de zaten verilebilmektedir.

Türkçe derslerinin "seçmeli yabancı dil dersi" statüsüne geçirilmesi için her ferдин çaba harcaması gerekirken, tam ziddina Türkçe dersini ortadan kaldirmaya yönelik planlara bir Türk olarak destek vermenin mantigini anlamak mümkün degildir.

Soru: Türk öğretmenlerden eğitim hususunda yeterince yararlanabiliyor muyuz?

Cevap: Öğretmenlerin yakindigi seylerin en basında, velilerin ilgisizliği, kayıtsızlığı gelmektedir. Esasında vatandaşlarımız, öğretmenlerimizden eğitim-öğretim konusunda azami derecede faydalanma çabasında olmalıdırlar. Öğretmenlerimizle iyi bir diyalog içinde bulunursanız, çocuğunuzun eğitimi hususunda iyi rehber olacak bir dost kazanmış da olursunuz.

Soru: Velilerimiz, çocuklarının eğitimi hususunda karsilastıkları sorunlarla yeterince mücadele edebiliyorlar mi?

Cevap: Bu soruya ne yazık ki olumlu cevap vermek mümkün degil. Öğrenci velilerimizin bir kısmı dil yetersizliğinden, bir kısmı kayıtsızlığından, bir kısmı da önemsememesinden dolayı bu tür sorunlarla karsilastığı zaman, çocuğunun hakkını savunmakta yeterli olamamaktadır. İşte böyle durumlarda, veliler olarak örgütlenmiş olmamanın cezasını çocuklar çekmektedir. Alman makamları ve okul idareleri nezdinde; ferdi olan hak arama çabaları pek etkili olmayabilir. Bir kaç bin veliyi temsil eden bir sivil toplum örgütünün tüzel kişiliği ile bu makamların karsisine çıkınca, bu talebiniz ister istemez dikkate alınır ve uğranan bir haksızlık var ise telafi yoluna gidilir.

O halde; veliler olarak çevrenizde kurulu bulunan *Türk Veli Birliklerine* aktif üye olmalı, maddi ve manevi olarak desteklemelisiniz. Sayet bulunduğunuz yerde böyle bir dernek yok ise kurulması için öncü olmalısınız. Bu hususlarda başvurmanız halinde, Eğitim Ataseğimiz size yardımcı olacaktır.

Atalarımız ne güzel söylemişler ; "*Bir elin nesi var, iki elin sesi var.*"

Türkçe Türk Kültürü Dersi İçin Örnek Dilekçe

Anmeldung für den muttersprachlichen Unterricht in türkischer Sprache.

Mein Sohn / Meine Tochter soll im Schuljahr
..... / den muttersprachlichen Unterricht besuchen. Wir sind darüber
informiert, daß der Unterricht regelmässig zu besuchen ist und eine Abmeldung erst zum
Schuljahrende erfolgen kann.

.....

Unterschrift der Eltern, Ort, Datum

Türkçe Anadil Dersi için Basvuru Dilekçesi

Oglum / Kizim 'in / eğitim-öğretim yılında
Türkçe Anadil Derslerine devam etmesini kabul ediyorum.

Çocugumun bu derslere düzenli ve devamlı olarak katılması gerektiğini biliyorum.

.....

Velinin imzası, yer ve tarih

VELILERE TAVSIYELERIMIZ

Soru: İlk ve orta okulda çocuğumun derslerine yardımcı olmak istiyorum; ama Almanca bilgim yeterli olmadığı için bir katkı sağlayamıyorum. Ne yapabilirim?

Cevap: Çocuklarımız ne kadar zeki, ne kadar çalışkan olsalar da, özellikle ilk ve orta okul çağında, ev ödevlerini yaparken mutlaka yardıma ihtiyaç duyarlar. Eger Almanca bilginiz yeterliyse ve kendinizi çocuklarınızın dersine yardımcı olabilecek düzeyde görüyorsanız; her gün onların ödevlerini kontrol etmeli ve anlamadıkları hususlarda kendilerine yardımcı olmalısınız.

Pek çok Türk anne-baba ise, yabancı dil bilgilerinin yeterli olmadığını söylemekte ve bu nedenle çocuklarına ev ödevlerinde yardımcı olmamaktadırlar. Zihinlerinde oluşan sorulara cevap bulamayan, ödev yaparken karşılaştıkları sorunları anne-babaları ile çözemeyen çocukların okuldaki başarıları da maalesef düşük olmaktadır.

Bunun için yapılması gereken, ya evdeki ağabey ve ablaların küçük kardeşler ile yakından ilgilenerek derslerinde yardımcı olmalarını sağlamak, bu olamıyorsa komşuların çocuklarından yardım istemek, ya da çocukları ev ödevlerinde yardımcı olan kurslara (Nachhilfe/Förderunterricht) göndermektir.

Bu konuda yapılan araştırmalar, ev ödevi yaparken anne-babalarından veya katıldıkları kurslarda ağabey-ablalarından yardım alan çocukların kendilerine güven duygularının geliştiğini, sınıftaki başarılarının arttığını göstermektedir. Buna karşılık, anne-babaların ev ödevleri ile ilgilenmediği çocuklarda sorumluluk duygusu gelişmesinde sorunlar yaşanmakta ve kendisi ile ilgilenilmediğini fark eden çocuklarda ders çalışma arzu ve hevesi de azalmaktadır.

Bu nedenle, özellikle sekizinci sınıfa kadar çocuklarımıza ev ödevlerinde yardımcı olunması için gerekli tedbirlerin alınması görevi biz anne-babalara düşmektedir.

Soru: Veli olarak görevlerimiz nelerdir? Öğretmen-veli işbirliğinin ne gibi faydaları olabilir?

Cevap: Çocuklarınızın okulda başarılı olmaları için gerekli bütün çabayı veli olarak göstermek zorunda olduğunuzu unutmamalısınız. Çocuğunuz okula başladığı günden itibaren öğretmenlerle sürekli ve iyi ilişkiler içinde olunuz. Öğretmenlerin görüşme günlerinde, veli toplantılarında mutlaka düzenli olarak okula giderek, size düşeni yapınız. Sizin öğretmenlerle yapacağınız işbirliği, çocuğunuzun başarısı için çok önemlidir.

Okul Aile Birliklerine aktif olarak katılmanız ve yönetimde görev almaya gayret etmeniz; kendi çocuğunuz için olduğu kadar diğer vatandaşlarımızın çocukları için de çok yararlı olacaktır.

Bulduğunuz yerde Türk Veli Birliği var ise, bu dernek içinde aktif olarak görev alarak bu derneklerimizin etkin hale gelmesine katkıda bulununuz, zira örgütlü olarak hak aramanın ve elde etmenin daha kolay olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Sayet bulduğunuz yerde **Türk Veli Birliği** yok ise, böyle bir derneği kurmak için siz harekete geçmeli, birilerinden bunu beklememelisiniz, çünkü baskası da diğerlerinden bunu bekler ve sonuçta hiç bir şey yapılmaz.

Soru: Okula giden çocuklarım var, çocuklarımızın okulda başarılı olabilmeleri için onlara nasıl yardımcı olabilirim?

Cevap: Size bu hususta bazı tavsiyelerimiz olacaktır:

- Çocuğunuza her gün belli süre bir zaman ayırarak, onunla ilgileniniz. Ödevleri, dersleri, okulda yaşadıkları ve gerekli baska şeyleri çocuğunuzla konuşmanız faydalı olacaktır.

- Çocugunuzun defterlerini ve ödevlerini kontrol edip, öğretmenin yazdığı notları okuyup yapılması gereken bir şey var ise yerine getiriniz.
- Aile içi tartışmaların çocuğunuzu olumsuz yönde etkileceğini bilerek bundan sakınmalısınız. Yetişkinler arasında olabilecek aile içi sorunları çocuklarınıza yansıtılmaya özen göstermeniz büyük yarar olacaktır.
- Çocugunuzun televizyonda yayınlanan her programı seyretmesine izin vermemelisiniz. Yasına uygun programları belli bir planlama dahilinde, derslerini ve uykusunu aksatmayacak şekilde seyretmesi, doğru olan bir davranıştır.
- Çocugunuzun ders çalışacağı saatlerde, ailenin diğer bireylerinin de televizyon seyretmeyerek özveride bulunmasında büyük yarar olduğunu düşünüyoruz; bu fedakarlığı çocuklarınızın istikbali için sizden istemenin haksızlık olmadığı kanaatindeyiz.
- Evde çocuk rahat ders çalışabileceği bir ortamın hazırlanması siz velilerimizin en basta yapması gereken işlerdendir. Yeterli ışığa sahip, havadar ve gürültüsüz bir oda ile çocuğun bedensel yapısına uygun masa ve sandalye sağlanmalıdır. Mümkünse çocuğun müstakil odasının olması en ideal olan durumdur.
- Çocugunuzun, ders çalışırken sürekli kullandığı masasını kullanmasını sağlamalısınız, çünkü öğrencinin; sürekli çalıştığı odaya girip masasına oturması, onu ders çalışmaya motive edecektir. Çocuk, koltukta, kanepede veya yatağında oturarak, ya da uzanarak ders çalışması; onun verimli çalışmasını olumsuz yönde etkileyecektir.
- Ders kitapları, defterleri ve diğer okul eşyalarının çocuğunuzun odasında masada veya uzanarak alabileceği bir yerde bulunması; dikkatinin diğer odalara gidip gelerek, ayağa kalkarak dağılması açısından önemlidir.
- Çocuk, zamanında yatmasını sağlamalısınız, zira uyku çocuklarımız için çok önemlidir.
- Çocugunuzun sağlıklı beslenmesine özen göstermelisiniz, okulda yiyeceği beslenmesini özenle hazırlayarak dışarıda sağlıksız gıdalar yemesine meydan vermemeye gayret ediniz.
- Çocugunuza günlük Türkçe ve Almanca gazete ile özellikle ülkemizi, kültürümüzü tanıtıcı yasına uygun edebi eserleri okuma alışkanlığı kazandırmaya çaba harcamalısınız.
- Spor, müzik ve halk oyunları gibi yan uğraşlarda çocuklarınıza destek olmalısınız.

Soru: Çocugunuz Türkçe-Türk Kültürü Derslerine (muttersprachlicher Unterricht) devam ediyor mu?

Cevap: Çocuklarımızın dilimizi ve kültürümüzü öğrenmeleri için Türkçe-Türk Kültürü Derslerine devam etmesinde çok büyük yarar vardır. Bu dersler için, okul idareleri tarafından hazırlanmış matbu dilekçe formu doldurup imzalayarak, öğretmenlerine teslim etmeniz gerekmektedir. Sayet dilekçeyi çocuğunuzla okula gönderdiyseniz, öğretmene verip vermediğini kontrol ediniz, çünkü çocuklar bu dilekçeyi vermeyi ihmal etmiş veya unutmuş olabilirler. Bu dilekçe okula verilmeden çocuğunuzun Türkçe derslerine devami mümkün değildir.

ALMANYA'DAN TÜRKİYE'YE DÖNEN ÖĞRENCİLERİN TÜRK OKULLARINA DENKLİĞİ

Soru: Birkaç yıl sonra çocuklarım ile birlikte Türkiye'ye döneceğiz. Çocuklarım eğitimlerini sene kaybetmeden Türkiye'de devam edebilirler mi?

Cevap: Almanya'daki okulların eğitim süreleri okul türünden okul türüne değişmektedir. Bu nedenle, Türkiye'ye kesin dönüş yapacak veya çocuğunu herhangi bir nedenden dolayı Türkiye'deki bir eğitim kurumunda okutacak olan anne babalar, Almanya'da Eğitim

Ataseliklerine, Türkiye’de ise Il Milli Egitim Müdürlüklerine gerekli karne ve ayrilma belgeleri ile bas vurarak denklik islemlerini yaptirabilirler.

Denklik islemlerinde; Türkçe-Türk Kültürü Dersine düzenli olarak devam eden ve seviye sinavi ile bir üst sinifa alinabilecek öğrencilerin seviye sinavina alinmadan denklikleri bir üst sinifa yapilabilmektedir.

Soru: İlkokul öğrencilerin denkligi nasıl yapilir?

Cevap: İlkokul öğrencileri için denklik yapilmasina ihtiyaç yoktur, son senenin karnelerinin tercümelere ile Türkiye’de kayıt yaptirilmak istenen okula gidilerek çocukun kaydi yaptirilir.

Soru: Oglum yedinci sinifa devam ediyor. Türkiye’ye kesin dönüş yapacagimiz için seneye Türkiye’de okula devam edecek. Çocukumun denklik islemini nasıl yaptirabilirim?

Cevap: Almanya’da okula devam eden öğrencilerin Türkiye’de bir okula devam edebilmesi için, Türkiye’ye gitmeden önce eğitim ataseligine basvurarak denklik islemlerinin yapilmasi gerekir.

Türkiye’de ilköğretim okulu **birinci sınıftan sekizinci sinifa** kadar olan sınıflar için denklik yaptiracak öğrencilerin;

- Son bir yilin karneleri (Halbjahreszeugnis, Jahreszeugnis),
- Ayrilma belgesi (Abgangszeugnis)
- Varsa, bitirme belgesi (Abschlußzeugnis)

asillari ile ikiser fotokopisini Eğitim Ataseligine ibraz etmeleri gerekir.

Soru: Kizim Lise (Gymnasium) 10. sinifa devam ediyor. Bundan sonraki eğitimini Türkiye’de yapmasini istiyorum. Ne yapmaliyim?

Cevap: Türkiye’de lise veya dengi bir okula denkligi yapilacak öğrenciler (9-10. sınıflar), Almanya’da devam ettiği okuldan aldığı son iki yila ait karneler (Jahreszeugnis, Halbjahreszeugnis), ayrilma belgesi (Abgangszeugnis) ve varsa bitirme belgelerinin (Abschlußzeugnis) asillari ile ikiser fotokopisini ataselige ibraz etmeleri gerekir. Bu belgeler ile Eğitim Ataseligimize basvuran vatandaşlarımızın denklik islemleri yapilir.

Almanya’dan Türkiye’ye Dönen Öğrencilerin Türk Okullarına Denklik Islemi

Hauptschule öğrencilerinin denkligi;

Hauptschule’de 5. sinifi geçerek gelenler,

Türkiye’de ilköğretim okullarının 6. sinifina alinirlar

Hauptschule’de 6. sinifa devam ederken gelenler,

ilköğretim okullarının 6. sinifina alinirlar

Hauptschule’de 6. sinifi geçerek gelenler,

ilköğretim okullarının 6. sinifina dogrudan,

7. sinifina seviye sinavi ile alinirlar.

Hauptschule’de 7. sinifi geçerek gelenler,

ilköğretim okullarının 7. sinifina dogrudan,

8. sinifina seviye sinavi ile alinirlar

Hauptschule’de 8. sinifa devam ederken gelenler,

ilköğretim okullarının 7. sinifina dogrudan,

8. sinifina seviye sinavi ile alinirlar.

Hauptschule'de 8. sinifi geçerek gelenler

ilköğretim okullarının 8. sinifina dogrudan, liselerin 9. sinifina seviye sinavi ile alinirlar.

Hauptschule'de 9. sinifa devam ederken gelenler,

ilköğretim okullarının 8. sinifina dogrudan, liselerin 9. sinifina seviye sinavi ile alinirlar.

Hauptschule'de 9. sinifi bitirerek gelenler,

ilköğretim okulu mezunu sayilirlar. Liselerin 9. sinifina alinirlar.

Hauptschule'de 10. sinifa (Typ-A) devam ederken gelenler,

liselerin 9. sinifina alinirlar.

Hauptschule'de 10. sinifi (Typ-A) bitirerek gelenler,

liselerin 10. sinifina alinirlar.

Hauptschule'de 10. sinifa (Typ-B) devam ederken gelenler,

liselerin 9. sinifina alinirlar.

Hauptschule'de 10. Sinifi (Typ-B) bitirerek gelenler,

liselerin 10. sinifina dogrudan, 11. sinifa seviye sinavi ile alinirlar.

Realschule öğrencilerinin denkligi:

Realschule'de 5. sinifi geçerek gelenler,

ilköğretim okullarının 6. sinifina alinirlar.

Realschule'de 6. sinifa devam ederken gelenler,

ilköğretim okullarının 6. sinifina alinirlar.

Realschule'de 6. sinifi geçerek gelenler,

ilköğretim okullarının 7. sinifina alinirlar.

Realschule'de 7. sinifa devam ederken gelenler,

ilköğretim okullarının 7. sinifina alinirlar.

Realschule 7.sinifi geçerek gelenler,

ilköğretim okullarının 8.sinifina alinirlar.

Realschule'de 8. sinifa devam ederken gelenler,

ilköğretim okullarının 8. sinifina alinirlar.

Realschule'de 8. sinifi geçerek gelenler,

liselerin 9. sinifina alinirlar.

Realschule'de 9. sinifa devam ederken gelenler,

liselerin 9. sinifina alinirlar.

Realschule'de 9. sinifi geçerek gelenler,

liselerin 10. sinifina alinirlar.

Realschule'de 10. sinifa devam ederken gelenler,

liselerin 10. sinifina alinirlar.

Realschule'de 10. sinifi bitirerek gelenler,

liselerin 10. sinifina dogrudan, 11. sinifina seviye sinavi ile alinirlar.

Gymnasium öğrencilerinin denkligi:

Gymnasiun'da 5. sinifi geçerek gelenler,

ilköğretim okullarının 6. sinifina alinirlar.

Gymnasium'da 6. sinifa devam ederken gelenler,

ilköğretim okullarının 6. sinifina alinirlar.

- Gymnasiun'da 6. sinifi geçerek gelenler,
ilköğretim okullarının 7. sinifina alinirlar.
- Gymnasium'da 7. sinifa devam ederken gelenler,
ilköğretim okullarının 7. sinifina alinirlar.
- Gymnasiun'da 7. sinifi geçerek gelenler,
ilköğretim okullarının 8. sinifina alinirlar.
- Gymnasium'da 8. sinifa devam ederken gelenler,
ilköğretim okullarının 8. sinifina alinirlar.
- Gymnasiun'da 8 sinifi geçerek gelenler,
liselerin 9. Sinifina alinirlar.
- Gymnasium'da 9. sinifa devam ederken gelenler,
liselerin 9. sinifina alinirlar.
- Gymnasiun'da 9 sinifi geçerek gelenler,
liselerin 10. sinifina alinirlar.
- Gymnasium'da 10. sinifa devam ederken gelenler,
liselerin 10. sinifina alinirlar.
- Gymnasiun'da 10. sinifi geçerek gelenler,
liselerin 10. sinifina dogrudan, 11. sinifina seviye sinavi ile alinirlar.
- Gymnasium'da 11. sinifa devam ederken gelenler,
liselerin 10. sinifina dogrudan, 11. sinifina seviye sinavi ile alinirlar.
- Gymnasiun'da 11. sinifi geçerek gelenler,
liselerin 11. sinifina alinirlar.
- Gymnasium'da 12. sinifa devam ederken gelenler,
liselerin 11. sinifina alinirlar.
- Gymnasiun'da 12. sinifi geçerek gelenler,
liselerin 11. sinifina veya yabancı dil ile öğretim yapan 12 yillik okullarin
12. sinifina alinirlar.
- Gymnasium'da 13. sinifi bitirerek gelenler,
liselerimizi bitirenler derecesinde öğrenim görmüs sayilirlar.

Soru: Gesamtschule'ye (Çok amaçlı okul) devam eden öğrencilerin denklik islemi nasıl yapılır?

Cevap: Öğrenciler, Gesamtschule'de yeteneklerine göre okulun Hauptschule, Realschule veya Gymnasium bölümünde okumaktadırlar. Bu okulun ara sinifından gelen öğrencilerin denklik işlemleri; karnelerinde belirtilmiş ise belirtilen bölüme (Hauptschule, Realschule, Gymnasium) göre yapılmaktadır; öğrencinin belgelerinde bölümü belirtilmemiş ise karnelerindeki başarı ortalamaları 2,5 ve daha iyi durumda olan öğrenciler Gymnasium öğrencisi, 2,6 ve daha kötü olanlar „Hauptschule“ öğrencisi gibi işleme tabi tutulacaktır.

Soru: Meslekî eğitim gören öğrencilerin denklik islemi nasıl yapılır?

Cevap: Almanya'da mesleki eğitim veren okulların çeşitliliği nedeniyle, bu okullara devam eden veya bu okulların birinden mezun olan öğrencilerin denklik işlemleri izahi da uzun bir konudur. Bu tür okullarda okuyan veya bu okullardan birinden mezun olan öğrenciler, denklik işlemlerini yaptırmak için; son bitirdiği genel öğretim okulunun bitirme belgesi, en son bitirdiği meslekî eğitim belgesi, varsa yapmış olduğu pratik (Praktikum) belgesi ile eğitim ataseligine başvurarak Türkiye'de meslekî eğitim yapan okullara denklik islemi yaptırabilirler.

AÇIK İLKÖĞRETİM OKULU BATI AVRUPA PROGRAMI

Soru: Açık İlköğretim Okulu Bati Avrupa Programinin amacı nedir?

Cevap: Açık ilköğretim okulu, vatandaşlarımızın eğitim ve kültür ihtiyaçlarını karşılamaları ve yarım kalan eğitimlerini açık öğretim sistemi ile sürdürmelerini amaçlar.

Soru: Açık ilköğretim okuluna kimler başvurabilir?

Cevap: Açık ilköğretim okuluna 15 yaşından gün alıp, ilkokulu bitirenler, ikinci kademe okur yazarlık belgesi olanlar, ortaokulun 1, 2 ve 3. sınıfından ayrılanlar, ortaokulu dışarıdan bitirme sınavına kayıtlıken ayrılanlar, yurt dışında öğrenim görüp, yapılan denklik sonucu yukarıdaki eğitim kademelerinden birine denk eğitim almış olanlar başvurabilir.

Soru: Açık ilköğretim okulu için nereye başvurmam gerekiyor?

Cevap: Almanya'da yaşayan vatandaşlarımız, Açık İlköğretim Okuluna kayıt olmak isterlerse, Anadolu Üniversitesi Bati Avrupa Bürosu'na bir dilekçe ile başvurmalıdır. Başvuru sahiplerine bir kılavuz gönderilir. Kılavuzun içinde bulunan başvuru formu doldurulup, onaylatıldıktan sonra Köln'de bulunan Açık İlköğretim Okulu Bati Avrupa İrtibat Bürosuna posta ile veya elden ulaştırılır.

Soru: Kayıt sırasında başvuru sahiplerinden hangi belgeler istenir?

Cevap: Kayıt sırasında istenen belgeler:

1. Öğrenim belgesi,
2. 2. Nüfus cüzdanı örneği,
3. 3. Vesikalik fotoğraf (2 adet),
4. 4. Başvuru form dilekçesi (Kılavuzla gönderilir),
5. Öğrenim katkı payı ödeme dekontu.

Başvurularınızı aşağıda verilen adrese yapmanız gerekir:

Anadolu Üniversitesi Bati Avrupa Bürosu-Açık İlköğretim Okulu-

Friesenplatz 13, 50672 Köln/Almanya

Tel: (++49)221/511045, Faks: (++49)221/521149

Elektronik posta:bap@anadolu-uni.de

İnternet: <http://www.anadolu-uni.de>

AÇIKÖĞRETİM LİSESİ YURTDIŞI PROGRAMI

Soru: Açıköğretim nedir?

Cevap: Açıköğretim, çağdas teknolojinin olanaklarından yararlanılarak, ders kitabı, televizyon, video, bilgisayar gibi öğrenme araçlarının kullanıldığı ve öğrenme ortamının eve taşındığı bir sistemdir.

Soru: Oğlum Türkiye'de ortaokulu bitirmisti. Şimdi burada açıköğretime devam edip, lise mezunu olmak istiyor. Bunun için ne ne yapmalıyız?

Cevap: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir eğitim kurumu olan Açıköğretim Lisesi, liseye devam edemeyen ilköğretim okulu mezunlarına, isinden ve ikamet yerinden ayrılmadan lise öğrenimi

İnkâninin verilmesi amacıyla kurulmuştur. Açıköğretim lisesi; öğrenim içeriği ve hak edilen diploma bakımından, örgün eğitim okulları (diğer liseler) ile aynıdır. Mezunları ÖSS sınavına girerek sınavı kazanmaları halinde yüksek öğretime devam edebilirler. Açıköğretim Lisesi yurt dışı programı, Milli Eğitim Bakanlığı ile Anadolu Üniversitesi arasında yapılan bir protokol gereğince yurt dışında da uygulanmaktadır.

Soru: Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programının amacı nedir?

Cevap: Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programı, herhangi bir nedenle örgün eğitim kurumlarında öğrenimine devam edemeyenlere, okula devam mecburiyeti olmadan, kendi kendine çalışarak yarım kalan öğrenimlerini tamamlama ve bir üst okula devam edebilme imkânı sağlama amacıyla uygulanmaktadır.

Soru: Açıköğretim Lisesine devam için yaş sınırı var mıdır?

Soru: Açıköğretim Lisesi Programı ile her yastan vatandaşımızın, hem zamanlarını anlamlı bir şekilde değerlendirmeleri, hem de genel kültür ve bilgilerini arttırmaları, eğitim düzeylerini yükseltmeleri amaçlanır.

Soru: Açıköğretim Lisesinde sınıf geçmede hangi sistem uygulanmaktadır?

Cevap: Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programında ders geçme ve kredi sistemi uygulanır ve bir öğretim yılı iki dönemden oluşur. Bu sistemde öğrenci, başarısız olduğu derisi bir sonraki dönemde tekrar eder, ya da o dersin yerine başka bir ders alır. Sınıf sisteminde o dersin haftalık ders saati, Açıköğretim Lisesinde o dersin kredisi olarak değerlendirilir.

Soru: Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programına kimler katılabilir?

Cevap: Türkiye’de ilköğretim okulunu (ortaokulu) bitirenler, genel liseler ve meslek liselerinin ara sınıflarından ayrılanlar veya yurt dışında bunların dengi bir öğrenim görmüş olanlar, bu programa katılabilir. Bu durumda olanların, öğrenim belgelerinin denklikleri buldukları yerin eğitim ataselekleri tarafından yapılır.

Soru: Kayıt için hangi belgeler istenir?

Cevap: Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programına kayıt yaptırmak isteyen öğrenci adaylarından şu belgeler istenir:

- Basvuru dilekçesi
- Öğrenim belgesi (Diploma, tasdikname veya denklik belgesi)
- Nüfus cüzdanı örneği
- Vesikalik fotoğraf
- Öğrenim gideri ödeme makbuzu

Soru: Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programına nasıl kayıt yapılır?

Cevap: Açıköğretim Lisesi Yurtdışı Programına kayıt yaptırmak isteyenler, Ağustos ayının sonuna kadar Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa (Köln) Bürosuna şahsen, yazıyla veya telefonla başvurup önkayıt yaptırabilirler. Önkayıtları yapılan öğrencilerin kesin kayıtları Eylül ayı içinde yapılır. Önkayıt yaptıranlara kesin kayıt işlemleri hakkında gerekli açıklama adreslerine bildirilir. Bu büronun adresi aşağıdaki gibidir :

Anadolu Üniversitesi
Batı Avrupa Bürosu-Lise Programı

Werderstr. 3, 50672 Köln

Tel: 0221 / 51 10 47 Faks: 0221 / 52 11 49

Soru: Açıköğretim Lisesi Yurtdisi Programına katılmak isteyen ara sınıf öğrencilerinin sorumlu olacakları dersler nasıl belirlenir?

Cevap: Bu durumdaki öğrencilerin sorumlu olacakları dersler önceki öğrenim durumlarına göre Açıköğretim Programında ne kadar kredi tamamlamaları gerektiği aşağıda izah edildiği gibidir:

a) İlköğretim Okulu/Ortaokul mezunu öğrenciler toplam 144 krediyi tamamlayarak mezun olurlar.

b) Liseden ayrılmış öğrencilerin geçtikleri her sınıf iki dönem kabul edilir ve her dönem için 24 kredi verilir. Ancak öğrencinin önceki öğrenim durumuna göre Açıköğretim Lisesinde sorumlu olacağı dersler belirlenirken, ayrıldığı okul türü, zamanı, öğretim sistemi, gördüğü dersler ve haftalık ders saatleri dikkate alınır ve her öğrencinin durumu özel olarak değerlendirilir.

Türkiye’de lise son sınıftan ayrılmış öğrenciler kredi sistemine göre lise mezunu olmak için gerekli 144 krediyi tamamlamış olsalar bile yönetmelik gereği bir dönem daha öğrenim görmeleri gerekir.

Soru: Almanya’da öğrenimini yarım bırakanlar Açıköğretim Lisesi Yurtdisi Programına katılabilirler mi?

Cevap: Bu durumdaki öğrenciler, en son öğrencilik durumlarını gösteren karneleri ile eğitim ataseliklerinde denklik işlemlerini yaptırdıktan sonra Açıköğretim Lisesi Yurtdisi Programına başvurabilirler.

Soru: Öğrenciler takip edecekleri ders kitaplarını nasıl temin ederler?

Cevap: Açıköğretim Yurtdisi Programında yer alan zorunlu ve seçmeli derslerin kitapları öğrencilere Köln Bürosu tarafından gönderilir. Kitapların öğrencilere ulaşabilmesi için öğrencileri formlara adreslerini eksiksiz olarak yazmaları ve adres değişikliğini Köln bürosuna bildirmeleri gerekir. Matematik I,II, Fizik I, Kimya I, Biyoloji I kitapları Almanca olarak da hazırlanmıştır.

Soru: Kitaplar için öğrenciler ne kadar ücret ödemektedir?

Cevap: Öğrenciler, her öğretim yılı (iki dönem) için 600,-DM civarında kitap ücreti öderler. Ayrıca kayıt yenileme ve sınavlar için de öğrencilerden bir miktar ücret alınır.

Soru: Sınavlar ne zaman yapılır?

Cevap: Açıköğretim Lisesi Yurtdisi Programına katılan öğrenciler, her dönem sonunda her yıl için öğrencilere bildirilen tarihlerde sınava girerler. Sınavlar genel olarak **Haziran** ve **Eylül** aylarında merkezi sistemle hafta sonu iki gün arka arkaya yapılır.

Soru: Almanya’da Açık İlköğretim Okulu Programı uygulaması da yapılıyor mu?

Cevap: Daha önceki yıllarda yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın, senede iki defa olmak üzere girdikleri “Yurtdisinde İlkokul Bitirme İmtihanları” kesintisiz sekiz yıllık zorunlu temel eğitime geçilmesinden sonra yürürlükten kaldırılmıştır. Önümüzdeki yıllarda Açık İlköğretim Okulu Yurtdisi Programı uygulanmasına geçilmesi öngörülmektedir. Bu konu ile ilgili gelişmeler eğitim ataseliklerinden öğrenilebilir.

ADRES VE TELEFON NUMARALARIMIZ

Egitimle ilgili sorulariniz için Egitim Ataseligimizi asagida verilen telefonlarimizdan saat 8.30 - 16.00arasi arayabilirsiniz.

Tel: 06131/ 9826031, 06131/9826031

Adresimiz:

**Türkisches Generalkonsulat
Referat für Schulwesen**

**An der Karlsschanze 7
55131 Mainz**

Elektronik posta: tgk@tap.de

Egitim kampanyasina siz de katilin...

Almanya'da yasayan her dört vatandasimizdan biri öğrenci. Yaklasik 500 bin gencimiz halen Alman egitim kurumlarinda egitim görüyor.

Ancak Almanya'daki anne-babalarimiz çocuklarımızin egitimleri ile maalesef geregi kadar ilgilenmiyorlar. Oysa teknolojik gelismeler, iyi egitim görmeyen kisilere hiç de parlak bir gelecek olmadigini gösteriyor.

O halde ne yapmaliyiz?

Çocuklarımızin ileriki yillarda, içinde bulunduklari toplumda iyi bir konuma gelebilmeleri için onlara sahip çıkmamiz, ellerinden tutmamiz ve iyi bir egitim görebilmeleri için gerekli ortami saglamamiz önem tasimaktadır.

Bugün her 100 Alman öğrencinin 20'si liselere devam ederken, her 100 Türk öğrencinin neden ancak 5'inin liseye gittigi sizi de rahatsiz ediyorsa bu broşürdeki bilgilerin sizler için de yararli olacagini düşünuyoruz.

Daha saglikli bir nesil yetistirmek için siz de çocukunuzun elinden tutun, onu okulunda yalnız birakmayin...